

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

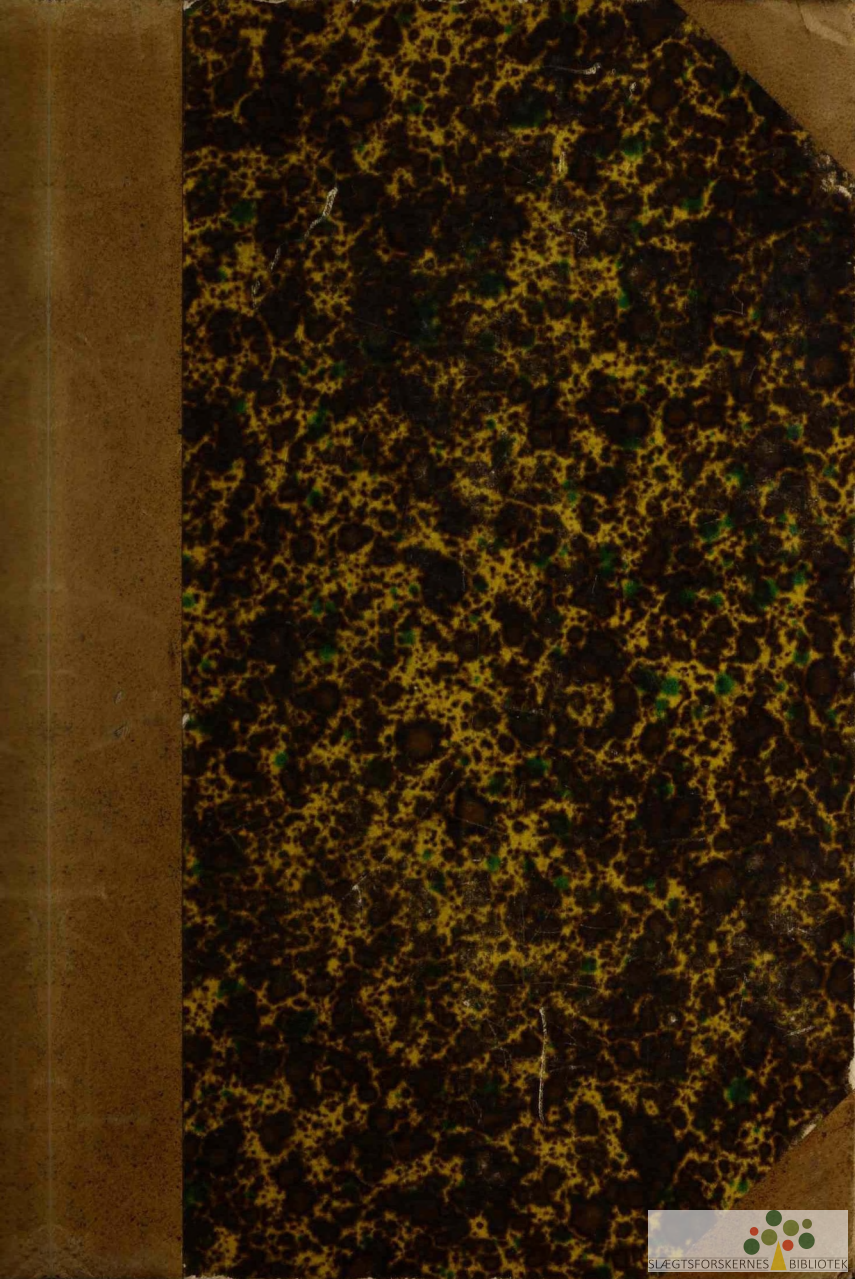
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

BERETNING
OM
SLÆGTEN THURA
GJENNEM 300 AAR

SAMLET OG UDGIVET

AF

FREDERIK HJORT
EJER AF BAAGEGAARD VED TOMMERUP ST.

ODENSE
I KOMMISSION I MILO'SKE BOGHANDEL
TRYKT I MILO'SKE BOGTRYKKERI
1894

Ær din Fader og din Moder!
at du længe Livets Goder
nyde maa i Fædres Land.

De oprigtiges Slægt skal velsignes!
Ps. 112, 2.

Familien „de Thurah's" Vaaben

Mag. Laurids Thura,
Biskop i Ribe Stift.

Generalmajor L. de Thurah,
General-Hofhygmester.

Christian Henrik de Thurah,
Kommandeur i Soetaten.

Helene de Thurah,
fodt de Weinigell.

Kaptejn Albert de Thurah,
faldet 1801.

Margrethe Chr. de Thurah,
fodt Behr.

Christian Henrik de Thurah,
Sognepræst i Hesselager.

Kaptejn Laurids de Thurah,
Ridder af Dannebrog.

Christian Erik de Thurah,
Præst i Tommerup og Brylle.

Mindet om

afdøde

Sognepræst for Tommerup og Brylle

Menigheder

Christian Erik de Thurah

helliges denne Bog

af Udgiveren

FORORD.

Æfter at have søgt Oplysninger om saavel de ældre, som de yngre Grene af Familien Thura baade i Arkiverne og ved Korrespondance med de nulevende Medlemmer af Familien, kom mig i Hænde en haandskreven Meddelelse om nogle af de ældre af Slægten Thura, der er meddelt af daværende Sognepræst for Tommerup og Brylle paa Fyen, Pastor Christian Erik de Thurah. — Disse interessante Oplysninger ere aldeles paalidelige, som det har vist sig ved at sammenligne dem med, hvad der har staaet til min Raadighed af Data. saa jeg har ikke taget i Betænkning at lægge dette Haandskrift til Grund for denne Bog, som dog fattes betydeligt i at være fuldkommen, hvilket ingen bedre ved end jeg selv. Men for at Minderne om denne gamle Slægt, der, uagtet dens forholdsvis faa Medlemmer, dog har talt flere betydelige Mænd, som have gjort deres Fædreland Ære og Gavn, ikke skulle gaa i Forglemmelse, har jeg anset det for heldigt at udgive Bogen i Trykken; og maaske kan det have Interesse ogsaa udenfor Familiens Kreds.

Foruden de i denne Bog anførte Medlemmer af Familien Thura, bære ogsaa nogle Andre dens Navn; men om de vilkaarlig have antaget dette, eller om de maaske nedstamme fra nogen af Biskop Thuras Brødre, lader sig vel næppe oplyse. Heri ere kun de anførte, som bevislig ere Efterkommere af Familiens Stamfader og som saadanne have baaret det af ham antagne Familienavn.

Baagegaard pr. Tommerup, den 2. Decbr. 1893.

F. Hjort.

Laurids Pedersen Thura

er denne Families Stamfader, da han først antog dens Navn. Thi foruden at han kaldte sig Laurentius Petri eller Petræus Schelschorensis, tilføjede han i sine senere Levedage Navnet Thura, som i det chaldæiske Sprog betyder: Klippen, altsaa det samme som det latinske Ord: Petra, hvorfra hans Navn udledes. — Hans Forældre, Chirurg Peder Lauridsen Holst og Hustru Apollonia Hansdatter boede i Skjelskjør, hvor han blev født den 3die Oktober 1598. I sit syvende Aar blev han sat i denne Bys Latinskole, hvorfra han den 4de October 1613 blev sendt til Slagelse Skole og derfra i April 1619 dimmitteret af Rektor Ole Fochs til Universitetet. Da Forelæsningerne i nogen Tid blev afbrudte af Pesten, blev han samme Aar ansat som Hører ved Slagelse Skoles første Lectie og forfremmedes den 9de November samme Aar til anden, den 7de Februar 1620 til tredie, og den 7de Juni samme Aar til fjerde Lecties Hører. Efterat have taget Baccalaureusgraden frasagde han sig i October 1620 sit Embede for at rejse udenlands med Christoffer Herlufsen, en Søn af Herluf Eriksen til Fuglebjærggaard, der siden faldt i Trediveaarskrigen. Han haabede derved at kunne fortsætte sine Studeringer især i det græske og de østerlandske Sprog. Paa Rejsen kom de den 20de November til Rostok, hvor de lode sig indskrive blandt de studerendes

Tal. Derfra ankom de den 7de Juni 1621 til Wittenberg, hvor de erholdt Kost og Logis hos Doctor juris Bartholomæus Reusner. Her studerede han især det græske Sprog og bivaanede Forelæsninger af de berømte Lærde, Meisner, Hunnius, Buchner, Møller og Heineccius, hvis Yndest han vandt: Han disputerede flere Gange under deres Præsidium, blandt andet som Respondens ved en af Hunniuses metaphysiske Disputater den 15de Juni 1622. Selv holdt han under Martinuses Præsidium den 18de April 1623 en Disputats: *de anima rationali*, i hvilken Anledning den lærde Magister Ole Vind skrev et græsk Vers til hans Ære. — Efterat have besøgt Dresden, Leipzig og flere Stæder i Tyskland, vendte de i Maj 1623 tilbage til Fuglebjerggaard, hvorfra Thura i November rejste til Kjøbenhavn, hvor han erholdt Communitetets Stipendium, men blev samme Maaned beskikket til Rektor i Næstved. Efterat have taget Magistergraden blev han den 5te December 1626 ansat som Konrektor ved Kjøbenhavns latinske Skole under Rektor, Magister Andreas Hegelund, men blev derpaa den 19de Marts 1628 Rektor i Herlufsholm. Derpaa blev han kaldet til Sognepræst for Nykjøbing paa Falster og dertil indviet den 13de Søndag efter Trinitatis 1630 og den 3die September s. A. udnævnt til Provst for Sønder Herred, hvorom Præsterne bleve underrettede ved et latinsk Brev.

Her ægtede han Helligtrekongersdag 1631 Jomfru Catharina Marqvedel, en Datter af Doctor Balthasar Marqvedel, Hof- og Slotspræst hos Enkedronning Sophie. Hans Breve til Herredets Præster vidne om hans Embedsvirksomhed, og de af ham skrevne græske og hebraiske Vers om hans Færdighed i disse Sprog, som han vedblev at dyrke. — Første Juledag 1654 blev han pludselig syg paa Prædikestolen og døde den 7de Januar 1655 af en Levning af Pesten

der havde hersket paa Falster 1653. Han blev begravet i Nykjøbing Kirke tilligemed sin Hustru, sin Svigerfader og sine Svogre, og paa hans Ligsten lige for Kordøren blev sat følgende af ham selv 15 Aar før hans Død forfattet Indskrift: *Sub hoc cippo conduntur ossa D. Balth. Marquedelis Luneburgensis, S. S. Theologiæ Doctoris, qui apud serenissimam Daniæ et reginam Sophiam viduam XXIX annos munere functus aulici concionatoris obiit VII Jan. MDCXXI sue ætatis LX. Oppositæ sunt exuviæ Mag. Laur. Petræi Schelshorensis, qui triennium junctus rectoratu scholæ Nestvedensis, annum sesquialterum conrectratu scholæ Hafniensis, et semestre rectoratu scholæ Herlovianæ, pastor ecclesiæ Nycopensis vocatus, Dom. XIII Trin. Anno MDCXXX, tandem discedens anima commendata in manus Jesu Christi servatoris, huic dormitorio exuvias et Dn. Successori partes inchoatas reliquit an. Chr. MDCLV, sue autem ætatis LVI. Quo decrevit Deus ordine ad patrem, maritum, fratres quatuor, Johannem. Fredericum, Joachinum et Petrum, et sororem Agnatem, suumque filium Balth. Laurentii filium, filiarumque forti stirpata comitatu allegitur Catharina Marquedelis MDCXXXX. Etiam veni Domine Jesu!*

Hans Skrifter ere følgende:

1. *Canticum canticorum Salomonis paraphrasi tum legata hebræa, tum prosa latina adornatum a Laurentio Petræo ecclesiaste Nycopensi. Hafniæ. typis Melchioni Margan, Anno MDCXXXX 12mo.*
2. *Disputatio de anima rationali MDCXXIII 4to.*
3. Et græsk Ærevers i G. T. Sadolins Skrift, *Compendium mosaicum Hafn. MDCXXXXVII 8to.* af Laur. Pet. Eccl. Nycop.
4. I Rhodes Samlinger til Falsters Historie er aftrykt følgende Breve af ham:

- a) Et latinsk Circulaire til Præsterne angaaende en Skat, som Biskoppen indkrævede af Gejstligheden, af 1ste October 1630, underskrevet L. P. Sch.
- b) Et latinsk Brev til Herredets Præster, der fulgte med Kongens Befaling og Lehnsmændens Brev om at drage Omsorg for Stiftelser og Gavebrevs Confirmation, dateret den 13de April 1631, undertegnet Laur. Petr.
- c) Et latinsk Brev til Hr. Gregers Humble, Præst i Sønder Kirkeby paa Falster, dateret Nykjøbing den 16de Septbr. 1635, undertegnet Laur. Petr. Schelsch.
- d) Indbydelsesskrift til Præsten N. Klynnes Begravelse i Idestrup paa Falster, dateret Nykjøbing den 11te Marts 1638, undertegnet Laur. Petr. Thura.
- e) Stevnebrev til Præsten H. Poulsen Prep i Skjælby, stevnet af Jacob Møller for Gjæld.
- f) Latinsk Circulaire til Herredets Præster om Prædikeembedet paa Slottet.
- g) Brev til Herredets Præster om en fattig Kapellan Thorsen. —

Desuden efterlod han sig nogle Manuskripter:

1. Davids Psalmer og Esaiæ 53. Capitel hos Hebræisken til den hellige Kirkes brugelige Melodier, udsat af Laur. Petr. Thura paa danske Riim.
2. *Subsidium memoriæ in sacrarum litterarum monumentis.*

Disse tvende Skrifter brændte med Resens Bibliothek i den store Ildebrand 1728 i Kjøbenhavn.

3. En Dagbog fra hans Rejse var i Biskop Thuras Værge.
4. *επιχηδιον et statum defunctæ matronæ Mariæ Finken, quæ theologo eximio Dn. Mag. Nic. Wismaro, serenissimæ reginæ Danorum ecclesiastæ juncta matrimonio fuit nominis enucleati:*
ἀνάγραμμα μαριαμ ἢ γιγκενη μη γραμμα κεινη.
 Det bestod af 26 græske Hexametre, skrevne 1630.
5. Et hebraisk Vers i en Bog, som han forærede bemeldte Wismar 1632.
6. Et hebraisk Bryllupsvers til samme.

Disse vare blandt flere Haandskrifter i Provst Rhodes Eje.

Laurids Pedersen Thura havde med sin Hustru, som døde 1640, fire Sønner og fem Døttre, som man dog, kun paa en enkelt Undtagelse nær, kjender meget lidt til. — Foruden den ovennævnte Balthasar Thura, der døde som Barn 1640, nævnes en Hans Lauridsen Thura, der 1665 var i Nykjøbing Skoles øverste Klasse og blev nogle Aar efter Student og 1670 Medhjælper hos Degnen Jørgen Kristoffersen i Vaalse, ved hvis Død han endelig blev Degn 1686 og giftede sig 29de Juni 1687 med Formandens Enke, som døde 1690, hvorefter han giftede sig anden Gang og døde 1713, efterladende sig Enken og en Datter af sidste Ægteskab, som hed Katrine, født 27de Juli 1692. — Desuden nævnes i Kippinge Kirkebloks Regnskaber Maria Tura og Apollone Tura, der nøde Understøttelse af bemeldte Kirkeblok. den første i Aarene 1683—85, den anden i Aarene 1683—90 og sandsynligvis begge Døttre af Mag. Laurids Pedersen Thura, som i alle Tilfælde havde de tvende efterfølgende Døttre, nemlig Sophie Lauridsdatter Thura, der

blev gift 4de Juli 1654 med Hr. Peder Kristensen Ønsløv, Sognepræst i Eskildstrup og

Margrethe Lauridsdatter Thura,

der blev født 1632 i Nykjøbing paa Falster og gift 4de Juli 1654, samme Dag som Søsteren, med Magister Laurids Mortensen Vedsted, Sognepræst i Nakskov paa Lolland og Herredsprovst, og ved ham Stammer til Thura-Slægten. Hun døde som Enke 1695 og blev begravet 16de Juni. Mag. L. M. Vedsted var født i Vendsyssel 1614 i Maj og Søn af Bønderfolkene Morten Ibsen og Karen Jensdatter. Og da Sognepræsten der paa Stedet, Hr. Laurids Justesen, imellem Barnets Fødsel og Daab ved Døden afgik, er han efter samme Mand opnævnt, hvilket ogsaa siden blev Aarsag til, at hans Forældre, frem for hans Brødre, holdt ham til den latinske Skole.

Han blev 1638 Præst i Nakskov og 1662 Provst. Under Nakskovs Belejring af Svenskerne 1659 skal han have opmuntret Borgerne til at forsvare Byen til det yderste. Mag. L. M. Vedsted døde 8de Marts 1674 og efterlod sin Enke i trange Kaar. Han havde først været gift med Enken efter begge hans Formænd i Kaldet, Karen Nielsdatter, og havde i sit Ægteskab med Margrethe Lauridsdatter Thura 10 Børn, nemlig:

1. Karen Thura, døbt 1ste April 1655 i Nakskov, ægtede en Præst paa Falster.
2. Catharina Thura, døbt den 13de Juli 1656 i Nakskov, død ugift.
3. Laurids Lauridsen Thura, født 20de August 1657 i Nakskov.
4. Morten Thura, født og død i Nakskov 1659 under de Svenskes Belejring.
5. Morten Lauridsen Thura (Vedsted), døbt 29de April 1660 i Nakskov; han blev sat i

Byens latinske Skole og dimitteret derfra 1686 til Universitetet og blev senere Degn i Taarnby paa Amager. — Han skrev: 1) Et Ærevers i Bondesens Regnebog under Titel: »Den agtbare, vel fornemme og i Regnekunsten vel forfarne Monsør Arnoldus Bondesen, da han ved Trykken offentlig lod udgaa denne sin velbegrundede og berømmelige approberede Regnebog, opsættes til et pligtskyldigt Æreminde af den, som stedse forbliver Autors beredvilligste Tjener M. L. Vedsted 1695. — 2) Harernes Klagemaal paa det gamle Amager over den store Ufred, som de nuomstunder maa lide og udstaa imod den ønkelige Fred og Frihed, som de i forrige Tider levede udi sammesteds, fremsat udi en bedrøvet Samtale mellem en liden, spæd Unge og sin bedagede og forjagede Fader, alle lystige Humører til Tidsfordriv, forfattet udi Rimenes Slethed, fremsat af den, som ønsker sig den milde Læsers Velyndelse. Kjøbenhavn 1699. 4to. — 3) Adskillige Indskrifter af ham i Taarnby Kirke ere anførte i Laurids de Thura's Beskrivelse af Amager.

6. Dorethea Thura. døbt den 7de Juni 1661 i Nakskov, døde ugift.
7. Hans Michael Thura. døbt 26de October 1662 i Nakskov, blev tilligemed
8. en yngre Broder, sat i Kjøbenhavns latinske Skole. De levede endnu 1686.
9. Maren Thura, døbt 17de April 1664 i Nakskov, døde ugift.
10. Sophia Thura, døbt 13de Juni 1666 i Nakskov, døde i Aaret 1676.

Laurids Lauridsen Thura,

Søn af Magister, Provst og Sognepræst Laurids Mortensen Vedsted og Hustru Margrethe Lauridsdatter Thura, blev født i Nakskov den 20de August 1657 og 1668 sat i Kjøge latinske Skole, hvor den lærde Magister Foss var Rektor, der tillige med sin værdige Hustru, Dorethea Brochmann, fattede saadan Yndest for ham, at de toge ham i Huset som en Søn og underholdt ham endog i nogen Tid i Kjøbenhavn hos Broderen Doctor Matthias Foss for at lære Skrivning, Regning og Musik, hvortil han yttrede megen Lyst. Da I. Foss siden blev Rektor ved Kjøbenhavns latinske Skole, tog han Thura med sig, underholdt ham og satte ham i Skolens øverste Lectie 1675. Men Aaret efter døde baade Foss og hans Hustru. Da Biskop Bagger imidlertid visiterede Skolen, fandt han ham moden til 1676 at dimitteres til Universitetet og skaffede ham strax Kost paa Communitetet, og kort efter blev han antaget af Landsdommer R. Schøller i Sjælland til Lærer for hans eneste Søn Herman Schøller. — Han tog derpaa den philosophiske og theologiske Examen med bedste Karakter. Da Schøller 1679 sendte sin Søn til Kjøbenhavn, fulgte Thura med, for at have Opsyn med hans Studeringer, og de boede hos Communitetets Økonom V. Mule.

I Aaret 1680 satte Bagger ham til Hører og 1681 til Rektor i Kjøge Skole, hvorpaa han fik kongelig Approbation den 15de April. Han tog 1682 Magistergraden og bestyrede sit Embede til Gavn for Skolen. Blandt flere brave Disciple, som han dimitterede til Universitetet, var H. Schøller, der blev Justitsraad og C. Lemvig, som blev kongelig Confessionarius, og ægtede hans Hustrus Søster. Men da Skolens Beneficier begyndte at aftage og Disciplenes Antal at for-

mindskes, besluttede han at tage sin Afsked. — Imidlertid anmodede Landsdommer Luxdorff ham om at ledsage hans Stedsøn P. Hovenbak paa en Udenlandsrejse. Han modtog med Glæde dette Tilbud, nedlagde sit Skoleembede og tog i en latinsk Tale den 30te Juli 1690 Afsked fra Kjøge, hvori han med Taknemmelighed omtalte sin Lærer og Velgjører I. Foss. — Han rejste nu med Hovenbak og Landsdommerens Brodersøn C. Luxdorff over Hamborg til Holland. I Leiden opholdt han sig i 2 Aar og lærte det hollandske Sprog saa godt, at han siden kunde prædike deri. Her lærte han at kjende Frederik Rostgaard, der siden blev Conferentsraad, med hvem han indgik et nøje Venskab.

I Universitetets Ferie rejste begge Venner den 29de Juli 1692 til Rotterdam, Dortrecht og derfra til Antwerpen og Bryssel. Efterat have taget den tre Mil derfra staaende engelsk-hollandske Hær under Kong Wilhelm i Øjesyn, vendte de tilbage til Leiden og fortsatte deres Studeringer. — Under deres Samtaler fortalte Rostgaard meget af sin berømte Faders, Hans Rostgaards, Levnet og fremviste mange dertil hørende Dokumenter. Dette foranledigede Thura til efterhaanden at udarbejde Hans Rostgaards Levnedbeskrivelse i danske Vers i sine Fritimer. Hvad han saaledes havde udarbejdet i Leiden, rettede og renskrev han siden i Oxford og forærede det til Rostgaard, men lod det først 31 Aar efter udgive i Trykken. Han gav ogsaa mange Bidrag til Rostgaards Værk: *Delicia poetarum quorundarum*, som udkom 1693. Efter et treaarigt Ophold i Nederlandene, besluttede de at rejse sammen til England; men da Luxdorff kaldte sin Stedsøn tilbage, maatte Thura ledsage ham til Fædrelandet, hvor han efter sin Ankomst den 28de Maj 1693 besøgte sin Moder, men sejlede kort efter til Amsterdam, hvor C. Luxdorff efter Aftale oppebiede ham, og begge

begave sig over Brabant til London og derfra til Oxford, hvor Rostgaard efter en Maanedes Forløb kom til dem. Her studerede de flittigt og nøde ligesom i Nederlandene flere berømte Mænds Omgang. Efter to Aars Forløb maatte Thura for sit svage Helbreds Skylds killes fra sine Medrejsende og vende tilbage til Kjøbenhavn, hvor han ankom den 29de December 1694.

Conferentsraad V. Vorm anbefalede ham hos Baronesse Margrethe Ehlers af Fuirendal til Lærer for hendes eneste Søn, hvilket Tilbud Thura vel modtog, men blev kort efter af Biskop Bornemann foreslaaet til Præst ved den lutherske hollandske Menighed, der siden 1687 havde Tilladelse til at benytte Holmens Kirke i Kjøbenhavn til sin Gudstjeneste. Aaret efter blev han tillige ansat ved den hollandske Menighed paa Frederiksberg og ægtede paa samme Tid Frøken Helene Catharina de With, en Datter af Magister, Sognepræst Albert de With, der paa Faderens Side var af den bekjendte hollandske Familie de With, og gennem Moderen Barbara Henriksdatter Muhle nedstammede fra den danske adelige Familie Muhle. — Derpaa blev han 1703 kaldet til Sognepræst for Frue Menighed i Aarhus og Provst over Ning Herred, men 1706 kaldet til Sognepræst ved Domkirken samme Sted og til Stiftsprovst og Provst for Hasle Herred. I dette Embede holdt han blandt andet en Ligtale over Biskop Johan Braem, over en af denne før hans Død valgt Text: 2 Cor. 5. 6—9, men til Indgang valgte han selv 4 Mos. 20, 29. — Derpaa blev han beskikket til Biskop over Ribe Stift, og dertil indviet Kyndelmissedag den 2den Februar 1714 af Sjællands Biskop Vorm. I Anledning af Reformationens Jubelfest skrev han 1717 en latinsk Forklaring over Profeten Amos 9de Capitel, som et Indbydelsesskrift dertil, og i sin Prædiken paa Festdagen den 1ste November over Es. 54, 11—13 viste

han Evangeliets nuværende Lys modsat Pavedømmets Mørke. Han virkede med Iver for at faa den brøstfældige latinske Skole i Ribe opbygget. Efterat have 1720 givet Skolen Love, indgav han ifølge Førestilling fra Skolens Rektor Scrich og Konrektor Falster en Ansøgning til Kongen i September 1722 om ved en Kollekt i Jylland at indsamle Gaver til Opførelse af nye Boliger til Skolens Hørere, og den blev under 16de April 1723 bevilget. — Imidlertid havde Biskoppen andraget Skolens Forfatning for flere Velyndere og Venner ved Skrivelser, hvormed fulgte et Digt af Falster i de fem Høreres Navn, hvori Bygningernes slette Tilstand blev beskrevet. Dette virkede, at betydelige Gaver bleve indsamlede, ligesom Biskoppen ved at skjænke 100 Rdl. dertil foregik Gejstligheden med et godt Exempel til Gavnildhed. — For den indkomne Sum blev Bygningen opført fra den 28de April, da Grundstenen blev lagt til Slutningen af November 1724. — Men nu var den gamle Skole i en slet Tilstand ved Siden af den nye Bygning, og til dens Reparation udfordredes en betydelig Sum. Ved Biskoppens fortsatte Bestræbelse skjænkedes de fornødne Bidrag fra forskellige Sider, og Skolebygningen, som blev opført fra den 25de April til Slutningen af 1726, indviedes ved Taler af Thura og Falster. Lektor Terpager har i sit Skrift *Ripæ Cimbrica* mindet om dette med utrættelig Iver udførte Foretagende, hvormed ogsaa Falster skrev et Vers i Skolens Protokol. Hundrede Aar efter Skolens Opførelse blev 1827 en Fest foranstaltet af Professor, Rektor Thorup til Erindring derom, hvorved han i en Tale udviklede Thuras Fortjenester af Skolen, og dennes Levnet var beskrevet i et Indbydelsesskriit af Adjunkt Hjort. Ved frivillige Bidrag var Thuras og Falsters Portraier anskaffede til Skolen, og af et Overskud blev ved Fundats af 4de Marts 1828 det

Thura-Falsterske Legat oprettet, hvoraf Renterne skulde anvendes til Skolens Forskjønnelse. — Biskoppen ordinerede i sin Embedstid 116 Præster og indsatte 25 Provster og 10 Rektorer. — Fra sit 60de Aar var han sygelig, men dog istand til at bestyre sit Embede med sædvanlig Nidkjerhed indtil et Fjerdingsaar før sin Død. Da han nemlig en Aften vilde gaa ned fra sit Studer-værelse uden Lys, gjorde han et Fejltrin, faldt ned af Trappen og fik et farligt Stød i Hovedet, der voldte hans Død den 1ste April 1731, efterat han som Jubel-lærer havde virket i 51 Aar i Kirken og Skolen.

Hans Skrifter ere følgende:

1. Ærevers til M. Ravn i dennes Oversættelse af *Virgils Georgica*. Kjøbenhavn 1680.
2. *In honorem Dei atque eorum συμπτρεσβυτερον gratiam, quibus tenuior forte et curtior fuerit suppelle libraria, haud poenituit textus litanentici die 5. November, ad sacra matutina atque ante-meridiana (Amos 9. Cap.) explicandi delineationem qualemcunque heic exhibere 1717.*

Det findes aftrykt i *Cypnani helaria evangelica*.

3. Adskillige poetiske Sager ved adskillige Lejligheder udgivne og tillige med de Vers, som den berømmelige Saxo Gramaticus udi de danske Kongers Krønike paa Latin haver indført og nu allerførst i danske Rim ere oversatte, under et fremstillede af L. Thura, Kjøbenhavn 1721, bekostet af Joach Schmidtgen. og faaes hos samme tilkjøbs ved Nicolaj Kirke, 4to.
4. Hans Rostgaards Liv og Levnet i en udførlig og sandfærdig Beretning om ædle og højagt-bare Mand, Hans Rostgaard til Kraagerup, for-dum kongelig Majestæts Fiskemester og Amtsforvalter over kronborg Amt, i hans livlige Forhold i hans Livstid, samt udi adskillige Em-

beder, fornemmelig i Ufredstider imod tvende sine allernaadigste Konger udvist Troskab, udi danske alexandrinske Vers for 31 Aar siden forfattet af L. Thura, Kjøbenhavn 1726, trykt hos Joh. Jørg. Høpfner, Universitetets Bogtrykker, 4to.

5. Sjælens yndelige Attraa og Forlængsel, udi trende Bøger, fremsatte af Herman Hugo, og nu udi danske Rim oversatte af L. Thura, for-dum Biskop over Ribe Stift, Kjøbenhavn 1738, trykt og bekostet af kongelig Universitetsbogtrykker Lynov, boende paa Vandkunsten og findes hos samme tilkjøbs, 4to
6. Laurids Pedersen Thuras og Laurids Mortensen Vedsteds Levnet i danske Magasin, 5. Del.

Biskop Thura havde 6 Børn, nemlig:

1. Albert Thura, født den 6te October 1700 i Kjøbenhavn.
2. Diderik de Thura h, født den 1ste Maj 1704 i Aarhus.
3. Laurids Lauridsen de Thurah, født 4de Marts 1706 i Aarhus.
4. Christiane Thura, død ugift i Støvringgaards Kloster 1754.
5. En Datter, død i ung Alder.
6. Barbara Margrethe Thura, født 7de Juli 1698 i Kjøbenhavn, død 1ste August 1738. Gift 1722 med Magister Hans Allerup, Provst og Sognepræst til Ringkjøbing, født 1666, død 7de October 1744 (han havde først været gift i Varde 17de Juni 1706 med Maren Jensdatter Thaulow, død i Varde 4de Juli 1718, 30 Aar gammel).

Hun havde 3 Børn, nemlig:

- a) Barbara Helene Allerup, gift med Thiis Martin Steenberg, Præst til Gauerslund. De havde 1 Søn Hans Allerup Steenberg, som senere blev Præst i Gauerslund og en Datter, der blev gift med Præsten Jacob Thune til Viksnæs paa Lolland.
- b) Laurids Albertin Allerup, født 1723 i Ringkjøbing, blev 1748 Skoleholder ved en af Holmens fattige Skoler, senere 1761 Degn til Helsingø og Drosselbjærg, død 1797 og havde 8 Børn.
- c) Laurids Thura Allerup, Borgmester i Nykjøbing paa Falster, var først gift med Inger Catharina Boletta Barchmann og 2den Gang med Anna Frederikke Dahlstrøm. I begge Ægteskaber ialt 4 Døttre.

Albert Thura,

Søn af Biskop Laurids Thura og Hustru Helene Cathrine de With, født i Kjøbenhavn 6te October 1700. Han blev sat i Ribe Latinskole og dimitteredes af Rektor Johan Scrich 1718 til Universitetet. Han var først i Huset hos sin Onkel Magister, Hofprædikant, Konfessionarius Christ. Lemvig. Efter at have taget den philosophiske Examen 13de Marts 1719, blev han den 21de s. M. Alumnus paa Borchs Collegium, hvor han den 8de Juni tog Baccalaureusgraden. Derpaa underkastede han sig den theologiske Examen den 16de Marts 1722 med Karakteren Laudabilis. — Da hans Fader for-gjæves havde søgt at faa ham ansat ved Ribe Latinskole, hvilket Rektor Falster modsatte sig, og Biskoppen af Venskab for denne gav efter, blev han udnævnt ved Kolding Latinskole den 31te December 1723 og indsat

den 1ste Marts 1724 ved en Tale af Biskoppen. Derpaa tog han Magistergraden den 1ste Juni 1726 og blev samme Aar kaldet til Sognepræst for Leirskov og Jorderup Menigheder i Ribe Stift og dertil ordineret den 12te April 1727 af sin Fader og indsat Skærtorsdag den 19de s. M. af Provst, Magister Peder Bering.

Den 10de September 1727 ægtede han Jomfru Jacobe Marie Hansen, en Datter af Forvalter Hans Pedersen. — Hans Præstegaard med Indbo og en god Bogsamling opbrændte ved en Ildebrand 19de Juli 1728, foraarsaget ved en Karls Uforsigtighed, der ved et Skud efter en Due antændte Straataget. Han maatte, medens Præstegaarden blev opbygget, bo i Vraa Skole. Hans Hustru, som blev Moder til 4 Sønner og 1 Datter, døde 29de November 1732, hvorpaa han 18de Juni 1734 ægtede Frøken Catharina Margrethe Anchersen, en Datter af Biskop M. Anchersen, og hun blev Moder til 4 Døttre. Han døde af en i Vinterkulden paadragen Brystsvaghed, der efter sex Uger endte hans Liv 1740.

Hans Skrifter ere følgende:

1. *ὄν τῷ Θεῷ de gradu baccalaureatus philosophici dissertationem hanc historico-philologicam I. permissu Senatus academici, publice proposuit Alb. Thura; defendente ornatissimo et optimæ spei juvene, Chr. Stahl, in auditorio collegii Medicæi horis postmeridianis 27. Oct. 1719 Hafniæ. Litteris Martenianis. 4to.*
2. *σ. τ. De grandu baccalaureatus philosophici dissertationem hanc historico-philologicam II permissu Senatus academici, proposuit Alb. Thura. cui appendicis loco affigitur tabella exhibens conspectum (ex programmatis publicis aliisque monumentis depromptum) quotis et quot candidatis ab*

ipsa Academiæ fundatione in hoc usque tempus gradus baccalaur. philosoph. sit collatus. Defendente optimæ spei adolescente A. Rammel, in auditorio Colleg. Med. horis postmeridianis 13. Sept. 1720 Hafinæ. literis V. S. Martini 4to.

3. En liden Sørge-Arie over hendes kongelige Majestæt højlovlig Ihukommelse Dronning Louise, underdanigst forfattet af A. Thura, Kjøbenhavn 1721.
4. *Q. D. B. V. Specimen speciminis sive caput historiæ litterariæ Danorum de collegiis cathedralibus et Academicis, in quo de eorum origine, progressu et præsentis statu breviter disserit Alb. Thura, in auditorio Colleg. Med. Respondente præstantissimo philosophæ Baccalureo B. Colding 10. Sept. 1721, horis postmeridianis Hafniæ literis Schmidtgenianis. 4to.*
5. *Particula historiæ litterariæ Danorum, in qua de studio philologico ejusque cultu et progressu in Dania disseritur, in disputationibus tribus. a) 2. Okt. 1722 in Collegio Borrichii Respond. Joh. Svaningio. b) 30. April 1723 in Coll. Borr. Respond. Er. Rasmussen. c) 7. Maj 1723 in Coll. Borr. Resp. I. Vegersleff.*

De tvende sidste Afhandlinger ere for en Del indførte i:

6. Alb. Thura: *Idea historiæ litterariæ Danorum in duas partes divisa, quarum prior Danorum linguam, scholas, gymnasia, academias, collegia academica, honores academicos, professores, studiosos, bibliothecos, bibliothecanos, typographeam et bibliopoleam breviter recenset, posterior studiorum in Dania per duo secula posteriora originem, progressum et fata complectitur. Hamburg 1723. Sumtibus T. C. Telgineri. 8vo.*

7. Betænkninger og Indfald paa Vers, skrevne og nu samlede og udgivne til at læse af Andre for Tidsfordriv. Kjøbenhavn 1726. Trykt i Hans kongelige Majestæts privilegerede Bogtrykkeri. 4to.
8. *Epistola ad populares. Hafnia 1728. 8vo. Typis Joh. Hoerphnei.*
9. Hundrede og Halvtredsindstve mest moralske Betænkninger og Indfald paa Vers, skrevne og nu samlede og udgivne til at læse af Andre til Tidsfordriv. Kjøbenhavn 1728. 4to.
10. Kort Beskrivelse over den uformodentlige Ildebrand, som Aaret 1728 den 19de Juli ganske lagde i Aske Leirskov Præstegaard; udgiven af A. Thura. Præst i Leirskov og Jordrup Menigheder i Ribe Stift, tilligemed samme Auteurs modige Taare over Kjøbenhavns ulyksalige Ildebrand i bemeldte Aar 1728 i Vielands Bogtrykkeri 1730 paa Vers. 4to.
11. *Gynæceum Daniæ litteratum, feminis Danorum eruditione vel scriptis claris conspiciuum, præmissa præfatione de feminarum variarum apud Danos in literas et litteratos munificentia et adjecto ad calcem, unacum appendice, dublici indice personarum. Alb. Thura Laur. fil. Pastor Leirskovien-sis in Cimbrin Altona apud Jon. Korte 1732.*
12. Kort Beretning om Jerslev Herreds Kirker i Aalborg Stift, hvorved
 - a) anføres de Gravskrifter og mærkelige Sager, som findes ved Kirkerne;
 - b) meddeles Fortegnelse paa alle Sognepræsterne siden Reformationen;
 - c) meddeles om et og andet, som ved Stæderne og Egnen der omkring kan være værd at antegne, udgives til en liden Prøve af et

- Skrift, som paa samme Maade over ganske Aalborg Stifts Kirker er sammenskrevet af A. Thura, Sognepræst til Leirskov og Jordrup Menigheder i Ribe Stift. Kjøbenhavn 1732. 8vo.
13. Lykønskningstale, holdt 1724, om Kolding Skoles Oprindelse og Rektorer, ved Kolding Skoles Indvielses-Højtid. Kjøbenhavn 1732.
 14. *Senes episcoporum, qui Diocesi Ven salriae Borglumensi hodie Alburgensi dictæ præ fuer. Hafnia 1733.*
 15. *Regiæ Academiæ Hafniensis infantia et pueritia, sub tenebris Pontificiis breviter delineata. Flensb et Altona 1734 apud Korte. 8vo.*
 16. Et Charteqve lagt i Kolding Postsæk den 1ste December 1734, hvilket indeholder: 1) Et Brev fra den i Sjælland ubekjendte *Caroline ad autorem Gynæcæi litterati Danorum.* — 2) Hans Svar igjen til velbemeldte Caroline. — 3) Convoluten, som var lagt udenom hans Brev til en god Ven i Kjøbenhavn. 1734.
 17. Nogle catechetiske Spørgsmaal 1735.
 18. En liden splinterny Bygning i sine adskillige Kamre og Værelser afdelt, lagt til en større Bygning, kaldet: *Gynæcæum Daniæ litteratum*, som blev tegnet i Leirskov 1729 og omsider ganske fuldfærdiget i Altona Aar 1732. hvortil har nu givet Anledning nogle danske Fruentimmers poetiske Brevvexling med Alb. Thura, Kjøbenhavn 1735.
 19. Enfoldige og yndelige Tanker over nogle faa Spørg af den hellige Skrift, Guds Børn til Trøst og Opbyggelse og til Andagts Opmuntning, udgivne af Sognepræst Alb. Thura, Kjøbenhavn 1736.

20. Nogle smaa Afhandlinger, mest af litterair-historisk og antiqvarisk Indhold, indført i Kjøbenhavns ny Tidende om lærde og kuriøse Sager 1731—1737. især Supplementer til hans *Idea historiæ litterariæ*.
21. Vækker i søvnagtige christnes Øren, som ved hver Minut raaber: »Var Dig for Satan«. Sligt forestilles alle Mennesker til! Advarsel i en enfoldig Prædiken, holdt i Leirskov Kirke tredie Søndag i Fasten 1735, udgivet 1738.
22. *Conspectus Danornm qui partim commentariis suis eruditis, partim quoque versionibus danisis de linguæ Romanæ et Græcæ scriptoribus hæctenus optime et præclarissime meruerunt. Hafniæ 1740 Apud T. Mumme*

Manuskripter.

- 1) Et Skrift om hele Aalborg Stifts Gejstlighed var 1739 færdigt til Trykken, men udkom ej af Mangel paa Subskribenter og var i Vandals Eje.
- 2) *Umbra Sorana in tres partes divisa, quarum prima agit de academia ipsa, secunda de memorabilibus in re litteraria apud Soranos, tertia de schola ejusque doctoribus nec non de ecclesiæ pastoribus, quibus accedunt Hypomnemata quædam Sorana.* — Sønnen L. Thura vilde have udgivet det ved Subskription, men det skete ej.
- 3) *Pinacotheca seu Iconographia curiosa imagines seu effigies nobilium et eruditorum Danorum æri incisas sistens.*
- 4) *Introitus in Scholas Daniæ, Norvegiæ, Islandiæ et Feroæ.* — Det tilhører Universitets-Biblioteket.

5) En Samling latinske Breve af hans private Korrespondanse tilhører Ribe Kathedralskoles Bibliothek.

Hans Børn af første Ægteskab ere:

1. Laurids Albertsen Thura, døbt 16de Juli 1727 i Leirskov.
2. Hans Thura, født 1ste September 1728 i Leirskov.
3. Christian Henrik de Thurah, født 22de October 1729 i Leirskov.
4. Vilhelm Thura døde i en ung Alder.
5. Catharina Margarethe Thura døde omtrent 1732.

Af andet Ægteskab:

6. Maria Elisabeth Thura, født den 22de og døbt den 31te Marts 1735 i Leirskov. Hun levede ugift og opholdt sig efter Forældrenes Død en Tid lang i Huset hos Provst Dorschæus i Ballerup, men endte sine Dage i Kjøbenhavn omtrent 1805.
7. Helene Catharina Thura, født den 25de Maj og døbt 1ste Juni 1736 i Leirskov. Hun levede ugift og opholdt sig nogen Tid i Christiansfeldt, hvor hun døde.
8. Jacobe Marie Thura, født den 5te og døbt den 11te October 1737 i Leirskov. Hun var ugift og levede, ligesom hendes Søstre, af en dem efter Conferentsraad Auchersen tilfalden Arv. Hun opholdt sig nogle Aar og døde i Christiansfeldt.
9. Barbara Margarethe Thura, døbt den 2den October 1739 i Leirskov. Hun ægtede Peter Johan Vieth, Sognepræst i Kappelen, der døde 1775. Hun blev Moder til 5 Børn, som hun overlevede. Sine sidste Dage tilbragte

hun i Christiansfeldt, hvor hun døde af Brystsvaghed den 19de Februar 1815.

Diderik de Thurah,

Søn af Biskop Laurids Thura og Hustru Helene Catharina de With. blev født Christi Himmelfartsdag 1ste Maj 1704 i Aarhus, hvor han blev opdragen i Forældrenes Hus, og siden ansat som Kadet i Landetaten 1719, men forandrede sin Stilling og blev 1723 Løjtnant i Søetaten. I Maj 1724 gjorde han paa kongelig Bekostning en Rejse til England for at lære Skibsbyggeriet. I Aaret 1732 blev han sendt med et Hverv til Holland af Regjeringen og vendte derfra tilbage i Februar 1733 og blev 1735 Kaptejn og Fabrikmester ved Holmens Skibsbyggeri. — Han ægtede derpaa i December 1736 Frøken Johanne Marie Syling og i Januar 1738 blev han forfremmet til Kommandør-Kaptejn og var Medlem af den Kommission, som blev nedsat for at bedømme de af Skibsbygmester Benstrup byggede Skibe. Med Iver virkede han for Flaadens Opkomst og blev til Løn for sin Tjeneste, uden sit Vidende, medens han var til Søs, den 14de October 1740 optagen i den danske Adelsstand tillige med sin yngre Broder, Oberstløjtnant og Hofbygmester Laurids de Thurah. De skulde som danske Adelsmænd for dem og deres Efterkommere bære Navnet de Thurah og have følgende Vaaben og Skjoldmærke: Skjoldet er delt i fire Dele, hvis første og tredie Kvarter i blaat Felt indehoide et Røgelsekar af Guld, af hvis fem Aabninger Røgen udgaar, for at betegne Navnet Thura, der er Flertallet af det latinske Ord *thus*. ∴ Røgelse. Det andet og fjerde Kvarter indeholde i Sølvfelt tre Morianhoveder stillede i en Triangel, ombundne med hvide Bind, af

hvilke to Flige udgaa, og med langagtige ægte Perler i Ørene, hvilket er de Withs Vaaben, af hvilken Familie deres Moder var. — I Midten er et mindre Hjerteskjold, delt i to Dele. Paa højre Side staar i blaåt Feldt et Skib af Guld paa Stabelen, hvoraf Spanterne ere begyndte at ejses, da Diderik de Thurah var Skibsbygmester. Paa venstre Side i rødt Felt staar en korinthisk Søjle af Guld paa sin Fod, da Laurids de Thurah var Hofbygmester. — Over det store Skjold er en fri, aaben, offentlig, adelig Turnérhjelms, midt for staaende med fem Traller oplukt, fra hvilken fem Strudsfjedre, en blaa i Midten og to hvide paa hver Side, udgaa

Da hans Hustru døde i December 1741, ægtede han i October 1742 Kommerceraad Sohls Enke, Ingeborg Johanne de Brøndsdorff, efter hvis Død i Juni 1745 han indlod sig i det tredie Ægteskab med Frøken Frederikke Christiane Scavenius, en Datter af Generalmajor Scavenius, der overlevede ham og døde 1796. — Disse Ægteskaber vare uden Børn. — Efter tredive Aars tro og nøjsommelige Embedsførelse ved Holmen, hvor Misundelse, Had og Forfølgelse var hans Del, fik han et roligere Embede ved Toldboden i September 1758, som Kommandant over Strømmen. Han var i tyve Aar ej bleven forfremmet i Etaten, men forbigaaet af sine Eftermænd. Da man nu 1759 tilbød ham Avancement, frabad han sig det, erindrende Ordsproget: »Al Hæder er en Byrde«. men blev dog i Etaten. — Han beskæftigede sig ogsaa med videnskabelige Arbejder, især Oversættelse af theologiske Skrifter, paa hvis Udgivelse han anvendte en stor Del af sin Formue. Som duelig Mekaniker forfærdigede han i sine Fritimer mange Kunstsager, hvoriblandt et Skib af Rav, som blev henvsat i det kongelige Kunstskammer. — Mæt af Dage og

alt, hvad denne Verden tilhører, længtes han efter og ønskede at hjemfare i Fred, indtil han døde i Aaret 1788.

Hans Skrifter ere følgende:

1. Doctor W. Scherloks, fordum Hofprædikant ved det kongelige storbrittaniske Hof og Guds Ords Tjener ved St. Pauli Kirke udi London, moralske Tanker over den tilkommende Dom, hvilket for Materiens og Skriftets Ypperligheds Skyld af det engelske i det danske Sprog ere oversatte af Diderik de Thurah, Kjøbenhavn 1755.
2. Vor Frelsers guddommelige Prædiken paa Bjærgget, som indeholdes i det 5te til 7de Kap. i St. Matthæi Evangelium, forklaret og Øvelsen deraf anprist i adskillige Prædikener i 4 Timer, for hvilke er anført et summarisk Indhold af den ganske Prædiken paa Bjærgget af I. Blair, Commissarius af Virginien. Præsident af Williams og Marias Collegium, og Rektor til Williamsborg i den Koloni, oversat af D. de Thurah, Kjøbenhavn 1761.
3. Fruentimmerets Kald i tvende Parter, skrevet af den berømmelige Autor af det velbekjendte Skrift *the whole of man i England*, og efter den sjette Edition trykt udi Aaret 1682 i Amsterdam, oversat af D. de Thurah, Kjøbenhavn 1764.
4. Mandfolkenes eller Herremænds Kald, skrevet af den berømmelige Autor i England til det velbekjendte Skrift: *the whole duty of man*. oversat efter et af de første Oplag, trykt udi London, af D. de Thurah, Kjøbenhavn 1765.
5. Afhandling over Profetierne, hvilke mærkværdig ere opfyldte i Verden, af Dr. Thomas

- Newton. Hofprædikant for hendes kongelige Højhed Enkeprinsessen af Wales, oversat af D. de Thurah, Kjøbenhavn 1765.
6. Samling af lærerige og opbyggelige Materier, uddragne af fremmede Skrifter til en nyttig og fornøjelig Tidsfordriv, oversatte og udgivne af D. de Thurah i 3 Aargange som Ugeblad, Kjøbenhavn 1768—1770.
 7. Dr. W. Scherloks opbyggelige Betragtninger over Guds Forsyn, hvilket for Materiens og Skriftets Ypperligheds Skyld af det engelske i det danske Sprog, ere oversatte af D. de Thurah, Kjøbenhavn 1770.
 8. Dr. W. Scherloks moralske Tanker over Døden, hvilken for Materiens Vigtigheds og Skriftets Fortræffeligheds Skyld af det engelske i det danske Sprog ere oversatte af D. de Thurah, Kjøbenhavn 1771.
 9. Svar til Autor, at det nylig udkomne Forslag til at finde bedre Udveje til Krigstjeneres Besoldning, Kjøbenhavn 1771.
 10. Samling af en Del gudelige Betragtninger, som et Anhang til de udi Aarene 1768, 69 og 70 udgivne Samlinger af lærerige og opbyggelige Materier, oversatte af fremmede Sprog af D. de Thurah, Kjøbenhavn 1776.
 11. Visdoms Skole til Frimodighed mod Døden og Forberedelse til Evigheden aabnet i: nogle Dødsbetragtninger og andre dertil sigtende Afhandlinger, oversatte og samlede af D. de Thurah, Kjøbenhavn 1777.
 12. En kort Beskrivelse af Guds Forsyns Veje med mig i dette Liv 1784.
 13. Forsøg til upartiske Anmærkninger ved Dr. Bastholms Plan, Kjøbenhavn 1785.

Laurids Lauridsen de Thurah,

Søn af Biskop L. Thura og Hustru Helene Catharina de With, blev født den 4de og døbt den 6te Marts 1706 i Aarhus. Hans første Lærer i Forældrenes Hus var Student Steenstrup, der med sin Lærdom og sine Kundskaber vandt Faderens Yndest og blev efterfulgt af Ulrik Toxverdt, der især meddelte ham grundige Kundskaber i det franske Sprog. Hans tredie Lærer, Broder Brodersen, blev siden Biskop i Aalborg og vandt ved sin Flid og Fromhed saaledes Ynglingens Hjærte, at han siden hele Livet med Kjærlighed mindedes denne agtværdige Mand. — I Aaret 1718 opholdt Kong Frederik den fjerde sig i en halv Dags Tid i Ribe, hvorved Thurah med sine to ældre Brødre fik Tilladelse til at se Kongen ved Taffet. Da Kongen saa dem, spurgte han, hvis Børn de vare, og udbød: »Die konnen gut zu Soldaten sein«. Men da deres Morbroder Johan Albrecht de With, Stiftamtmand i Viborg, som just var tilstede, underrettede Kongen om, at den ældste var bestemt til den gejstlige Stand, yttrede Kongen, at han ogsaa saa mere gejstlig ud end de andre, spurgte om de to yngres Navne og antegnede dem i sin Skrivetavle. I den Audiens. Biskoppen havde efter Taffet, sagde Kongen til ham: »Hr. Biskop, vi have berøvet ham hans to Sønner«, hvortil denne, uvidende om det forefaldne, svarede, at de ej kunde være i bedre Hænder end i Kongens. — I den paafølgende Vinter erindrede Kongen Brødrene Diderik og Laurids og spurgte Morbroderen de With, hvorfor Biskoppen tøvede med at sende dem til Kadetkorpset i Kjøbenhavn, men fik til Svar, at Faderen troede, at de endnu vare for unge dertil. Derpaa sagde Kongen, at da han saa dem sidst, vare de baade store og gamle nok, og vare vel siden den Tid hverken bleven mindre

eller yngre. — De With anmodede nu Faderen om efter Kongens Befaling straks at sende Sønerne til Kjøbenhavn, hvortil de ogsaa ankom i Marts 1719 og bleve ansatte ved Landkadetkorpset, ifølge Ordre til Chefen, Oberstløjtnant Ellern, i April. — Laurids blev derpaa den 26de Marts 1725 ansat som Sekundløjtnant ved det holstenske Fortifikationskorps, og rejste til Rendsborg, hvor han ivrigt lagde sig efter de matematiske Videnskaber, især den civile Bygningskunst, og fik ved sine videre Fremskridt deri Lyst til, efter et længe næret Ønske, udenlands at udvide sine Kundskaber. Men da hverken hans Forældre eller han selv havde Formue dertil, søgte han at anbefale sig hos Kongen ved en nøjagtig Tegning over Rendsborg Fæstning og By, som han overleverede Kongen under dennes korte Ophold i Rendsborg, vandt Bifald og indgav Ansøgning om Understøttelse til at rejse, hvilken formodentlig ved Kongens hurtige Afrejse er bortkommen, da han intet Svar fik derpaa. Han søgte derfor en ny Lejlighed til at forestilles Kongen, idet han foranlediget af en Afhandling om Hæng- og Sprængværkers kunstige Forbinding af Professor Sturm forfærdigede en Model til en Hængebro over en stærk Strøm, hvor det var vanskeligt at anlægge nogen anden, og meldte 1728 Sagen for Overkrigssekretær Revenfeldt, med Begjæring om at maatte komme til Kjøbenhavn for at forevise Kongen den, hvilket ingen Anden kunde. Efter erholdt Tilladelse rejste han derover, meldte sig straks paa Slottet, da Kongen gav Audiens, og efterat have angivet sit Navn og Andragende, maatte han efter Taffet forevise og forklare Modellen for Kongen, som dermed tilfreds tilbød ham en Betjening ved de civile Bygninger, som ved den store Ildebrand samme Aar vare blevne ødelagte. Men han vedblev at bede om at maatte rejse udenlands,

uagtet Kongen erklærede sig vel tilfreds med ham og hans Kundskaber, som de vare, indtil han endelig erholdt et aarligt Tillæg af 400 Rdl. til sin Gage, hvorpaa Kongen opmuntrede ham til Flid i hans Videnskab og lovede at sørge for ham ved hans Tilbagekomst. Han fik tillige Tilladelse for sin Ven Løjtnant Holger Rosenkrantz, der i samme Hensigt var kommen til Kjøbenhavn, at maatte rejse med, og overlade sin Plads til en anden for Betaling, for at anvende den Sum til Rejsen, imod at han ved sin Tilbagekomst igjen maatte blive ansat. Modellen blev bragt til Kunstkammeret, men senere flyttet til Holmens Modelkammer. Kongen befalede nu Vennerne i Begyndelsen af 1729 at begive sig til Fredensborg for at forfatte Kort over Slottet og Omegnen, et Arbejde, der havde været overdraget en anden Officer, uden at han i et halvt Aar havde udrettet noget derved. De fuldendte i otte Uger to Exemplarer af fem store og vanskelige Kort, hvoraf de paa deres Rejse gjennem Hessen skulde bringe Landgreven det ene Exemplar som Foræring.

Kongen, tilfreds med den store Hurtighed og Nøjagtighed, hvormed Arbejdet var udført, forestillede de to Venner i meget naadige Udtryk for de tilstedeværende inden- og udenlandske Ministre. Da de imidlertid før deres Afrejse vilde tage Afskedsaudiens, befalede Kongen dem først at ordne en Del Kort, hvilket havde været overdraget en Stormand, som i et helt Aar derved intet havde udrettet. Der blev dem overladte 20 Gemakker, Slottets Messanin-Etage til at ophænge dem i, og med nogle Betjente til Hjælp udførte de det i tre Døgn, hvorover Kongen vel tilfreds tillod dem at tage Afsked.

Den 23de April 1729 forlode de Kjøbenhavn og besøgte undervejs Slægt og Venner. Thurah rejste til

Ribe, hvor han modtog sin gamle Faders Velsignelse og Formaninger tilligemed et Skrift af en brav Moder, Jørgen Urnes Enke, Margrethe Marsvin, til sine Børn, da de rejste udenlands 1646, og et originalt Manuskript af Biskop Bagger fra 1840, indeholdende Regler for unge Rejsende. Vennerne samledes atter i Rendsborg den 18de Maj og rejste derfra den 23de over Itzehoe og Blankenese til Hamborg. Efterat have sat over Elben, ankom de gjennem Buxtehude den 28de til Bremen, hvis Bro og øvrige Mærkværdigheder de nøje besaa. Vejen gik derfra til Oldenburg, hvor de overbragte Landdrost Sehested Brev fra Kongen og rejste derfra den 2den Juni tilbage til Bremen og toge ind til Generalmajorinde Bignes. Derfra fortsatte de Rejsen den 3die til Minden og Pymont, hvorfra de efter at have beset Omegnen begav sig over Høxter ad en besværlig Vej til Kassel. Her meldte de sig hos den fyrstelige Overkammerer v. Lindau, og erholdt Audiens hos den gamle, svagelige Landgreve Carl, hvem de overrakte de medbragte Korte og de bleve meget vel modtagne. — Paa deres fortsatte Rejse undersøgte de især arkitektoniske Gjenstande, forfattede nøjagtige Tegninger derover og vendte tilbage berigede med større Kundskaber og Erfaringer. Efter sin Hjemkomst blev Thurah Overkonduktør og 1733 Hofbygmester i Sjælland, Falster og Lolland samt Ingeniør-Kaptejn. Samme Aar forestod han Opførelsen af det kongelige Pallais i Roskilde. Han blev 1738 Oberstløjtnant og den 14de October 1740 tillige med sin ældre Broder, Diderik de Thurah, optagen i den danske Adelstand. Siden forfremmedes han 1744 til Oberst, 1753 til Generalmajor ved Infanteriet og 1754 til Generalbygmester. — Han studerede flittig de til hans Fag hørende Videnskaber og anvendte sine grundige Kundskaber i Statens Tjeneste. — Blandt de

Bygninger, i hvis Opførelse han deltog, vare især Christiansborg Slot og Taarnet til vor Frelzers Kirke paa Christianshavn.

Han var først gift 1740 med Frøken Anna de Rosenørn, født 1714, en Datter af Generalmajor Poul de Rosenørn til Mejlgaard og Katholm og Mette Benzon; men efter den første Kones Død 1748 giftede han sig anden Gang 1750 med I. H. Rantzaus Enke Christiane Marie Kjærskjold og fik med hende Herresædet Børglum Kloster; hun var en Datter af Justitsraad Frederik Kjær, der 1735 blev adlet med Navnet Kjærskjold. Thurah døde den 6te September 1759 og ligger begravet med sine to Hustruer i Børglum Klosterkirke, hvis Hovedforskjønnelse og Reparation han udførte, og hvor der findes et Marmor-Epitaflum over ham og Familie.

Hans Skrifter ere følgende:

1. Den danske Vitruvius indeholdende Grundtegninger, Opstalter og Gjennemsnitter af de mærkværdigste Bygninger i Kongeriget Danmark samt de kongelige tyske Provinser, tillige med en kort Beskrivelse over hver Bygning især. 2 Dele. Folio. Texten er Dansk, Tysk og Fransk. Kjøbenhavn 1746—1749.

Da Resens Manuskript af et Atlas over Danmark med mange Kobbere brændte ved Ildebranden 1728, paatog Thurah sig at ville samle de adspredte Stykker og deraf udarbejde et Værk paa Fransk i 8 Bind med 700 Kobbere, der skulde være et Supplement til den danske Vitruvius, men det udkom ikke.

2. *Hafnia hodierna*, eller udførlig Beskrivelse af den kongelige Residens- og Hovedstad Kjøbenhavn, med en Forklaring over alle de Mærkværdigheder, som denne store Stad nuomstunder indbefatter. Kjøbenhavn 1748.

3. Omstændelig og tilforladelig Beskrivelse over den i Østersøen beliggende og under det kgl. danske Herredømme blomstrende navnkundige Ø Bornholm. og den ej langt derfra anlagte Fæstning Christiansø, hvorudi forklares Alt, hvad mærkværdigt om disse tvende Lande i deres nuværende Tilstand er at agte, hvortil endvidere føjes, hvad Historien, saavel gammel som nyere, derom meddeler. Kjøbenhavn 1756. —
4. Omstændelig og tilforladelig Beskrivelse af Øen Samsø og de derunder hørende Smaaøer, med hosføjede akkurate Kort over Samsø og andre til dens Histories Oplysning fornødne Kobberstykker.
5. Omstændelig og tilforladelig Beskrivelse over den liden Ø Amager og den ej langt derfra situerede endnu mindre Ø Saltholm, hvorved forklares Alt, hvad mærkeligt om og ved disse tvende smaa Lande er at agte med hosføjede akkurate Kort over Amager og andre til dens Histories Oplysning fornødne Kobberstykker. Kjøbenhavn 1758.
6. Fragment af et Manuskript om hans Liv og Rejse er aftrykt i Maanedskriftet Iris og Hebe. Han havde i sit første Ægteskab med Anna de Rosenørn 5 Børn:
 1. Christiane Sophie Magdalene de Thurah, født 1741, døde ung.
 2. Poul Rosenørn de Thurah, født 1743, død spæd.
 3. Laurids de Thurah, født 1744, døde ung.
 4. Laurids Vilhelm de Thurah, født 1746, døde ung.
 5. Mette Benzon de Thurah, født 5te Juni 1745, døde 6te Januar 1807; blev 23de September 1762 gift med Poul Caspersen Kruse,

Kommandør i Søetaten, født i Marts 1731 og døde 4de Novembr 1809, 80 Aar gl., efterladende sig 3 Børn.

- a) Anna Sophie Frederikke Kruse, født 1764.
- b) Stephan Diderik Kruse, født 10de December 1765; han døde 28de December 1813 som Ridder af Dbg. og Kaptejn i Søetaten. Han var gift med Bodil Kirstine, døbt i Holmens Kirke 7de Marts 1764, døde 8de Maj 1828, hun var en Datter af Ferdinand Ole Nielsen og Hustru Ane Margrethe Carlsdatter.
- c) Laurids Kruse, født 16de September 1778. Han døde 19de Februar 1840 i Paris som Professor (se Oehlenschlägers Erindringer. I. 127—28, H. C. Andersens »Mit Livs Eventyr«, S. 116 og Dansk Konvers. Lex., V. Sp. 1826—27).

Laurids Albertsen Thura,

Søn af Magister, Sognepræst Albert Thura og Hustru Jakobe Marie Hansen, blev født i Leirskov og døbt af Biskop Thura den 16de Juli 1727. Efterat have fuldendt sine Skolestudier dimitteredes han til Universitetet fra Kolding 1746 og blev Alumnus paa Borchs Kollegium, cand. theol. 1749 med laud og 13de September 1754 residerende Kapellan til Dronninglund Menighed i Aalborg Stift og 3die August 1759 Sognepræst til Hvidbjærg og Lyngs i samme Stift. Han var 3 Gange gift; først med Jomfru Karen Fogh Clementin (en Datter af Sognepræst Clementin til Kjetterup og Gjøtterup), født 24de Juli 1742 og døde 28de April 1767. Anden Gang gift 14de Marts 1769 med Jomfru Charlotte Catharina Brøchner (en Datter af Sognepræst og Jubellærer Brøchner), født

10de August 1744, død 14de April 1771. Og 3die Gang gift 11te December 1772 med Jomfru Dorothea Maria Olesdatter Westergaard (en Datter af Provst Westergaard i Selda Aa), der døde i Nykjøbing paa Mors 1787 (Vorm Lex. 2. April 90 og 3. April 95). — Han døde den 20de Maj 1781.

Hans Børn af første Ægteskab ere:

1. Jørgen Thura blev Toldkontrollør i Stege, giftede sig, men døde uden Børn omtrent 1805.
2. Albert Thura var Urtekræmmer i Kjøbenhavn, hvor han ægtede Jomfru Geise (en Datter af Urtekræmmer Geise), døde af Forraadelsesfeber 1801 og havde to Børn:
 - a) Johan Christian Thura døde ugift 1824.
 - b) Marie Elisabeth Thura blev gift med Hørkræmmer S. Warming og døde 91 Aar gl.

Af andet Ægteskab:

3. Magdalene Cathrine Thura, blev gift med Kjøbmand Gumme Lassen i Kjerteminde.
4. Catharina Jakobe Thura var først gift med Degn Trap og efter hans Død med Løjtnant Betzmann og blev Moder til flere Børn.
5. Karen Thura blev gift med Landvæsenskommissær Torst og døde i Barselseng.

L. A. Thuras Skrifter ere følgende:

1. *Q. D. B. V. Dissertatio de diis gentilium ad classem geniorum referendis, quam permissu superiorum, publico disquisitioni, submittit Laur. Thura. defendente fratre amantissimo Johanne Thura, in auditorio Collegii Medic. 2. Dec. 1730 horis postmeridianis solis. Hafniæ e Typographeo N. O. Møller. 4to.*
2. *Dissertatio de convenientia disciplinæ militaris Romanorum et Danorum. Hafniæ 1748. 4to.*

3. *Dissertatio de temperamentis. Hafniæ 1750. 4to.*
4. *Q. D. B. V. Dissertationem de Enochim sive filiis et posteris Enochi, gigantis Cananæi celebris eorumque e terra Canaan expulsionem, publico opponentium examine submittit Laur. Thura una cum defendente præstantissimo philosophiæ Baccalaureo Børge Riisbrigh, in auditorio colleg. Medic. ad diem Nov. 1751, horis antemeridianis solis. Typis hæredum Berlingianarum excudebat L. H. Lillie. 4to.*
5. *Dissertatio de propagatione Christianismi in Norvegia. Hafniæ 1752. 4to.*
6. *Ligprædiken over Maren Ørnsnis 1770. 8vo.*

Hans Thura,

Søn af Magister, Sognepræst Albert Thura og Hustru Jakobe Marie Hansen, blev født i Leirskov den 1ste og døbt den 3die September 1728. Han blev sat til Studeringerne og dimitteredes 1748 til Universitetet, blev Alumnus paa Borchs Kollegium, cand. theol. 1752 med haud., blev 29de November 1765 kaldet til Sognepræst for Helligsø og Gjettrup, og ægtede 1766 Jomfru Anna Dorothea Ascanius (en Datter af Sognepræst Oluf Holger Saxesen Ascanius af Bøddum), som døde 1782, medens Thura allerede var død 29de Januar 1776, efterladende en Søn.

Albert Hansen Thura, som efter Faderens Død kom i Huset hos sin Farbroder Christian Henrik de Thurah. Han blev Løjtnant ved Husarerne, men erholdt Afsked fra Krigstjenesten og døde ugift i en ung Alder.

Hans Thuras Skrifter ere følgende:

1. Ærevers saaledes betitlede: Da højædle og velbyrdige Hr. Kommandør-Kaptejn Diderik

de Thurah ved Trykken publicerede den danske Oversættelse af Dr. Sheloks Traktat om den yderste Dom, ere følgende Linier, ham til Ære fremsendte af hans ydmygste og skyldigste Tjener Hans Thura. Kjøbenhavn 13de Juli 1752 aftrykt i bemeldte Bog.

2. *Q. D. B. V. Observationes quædam de magno Judæorum senatu, quas loco speciminis publico opponentium examini proponit Johannes Thura, una cum defendente nobilissimo atque doctissimo philosophiæ candidato Fred. Bernh. Bloch in auditorio colleg. Medic, ad diem 23. Aug. 1754, horis antemeridianis solis. Hafniæ. Litteris A. H. Godechianis. 4to.*
3. *Q. D. B. V. Dissertationem de discalceatione Hebræorum. ex locis Exodi 3, 5 et Deuter: 25, 9 collatis, loco speciminis anniversarii publicæ opponentium disquisitioni proponit Joh. Thura, defendente Spartam ornante, nobilissimo et doctissimo J. F. Bloch, in auditorio Colleg. medicæi die 27. Nov. 1755, horis antemeridianis Hafniæ, litteris Godechianis. 4to.*
4. *Q. D. B. V. Observationes quædam de historicis circumstantibus in interitu Core, Dathan et Abiram, quas loco speciminis publicæ opponentium disquisitione proponit Johannes Thura una cum defendente nobilissimo et præstantissimo H. Chr. Severin in auditorio Colleg. Medic. die 6. Dec. anni 1756, horis antemeridianis. Hafniæ, litteris Godechianis. 4to.*

Christian Henrik de Thurah,

Søn af Magister, Sognepræst Albert Thura og Hustru Jacobe Marie Hansen. blev født 22de og døbt 26de

Oktober 1729 i Leirskov. Efter Faderens Død kom han i Huset hos sin Farbroder Diderik de Thurah, og blev den 15de Marts 1743 antaget til Lærling i Styrmandskunsten paa Holmen, hvor han lagde den første Grund til sine Kundskaber i Søvæsenet. Men da disse Lærlingers Underholdning i Aaret 1747 ophørte, rejste han til Holland, og foer derfra med Koffardiskibe til Middelhavet og andre Steder. Efter sin Tilbagekomst til Danmark blev han Sekondløjtnant i Søetaten 25de December 1755. Siden forfremmedes han til Premierløjtnant og Interims Ekvipagemester paa Holmen den 17de Januar 1760. Samme Aar, den 19de Maj, ægtede han Frøken Helene de Weinigell, født 4de Marts 1736 (en Datter af Oberstløjtnant Herman de Weinigell og Hustru Margrethe Christence Scavenius [der var en Datter af Generalmajor Peter Scavenius og Helene Urne Benzon]), som den Gang opholdt sig hos Diderik de Thurah, der var gift med hendes Moster. — Thurah blev derpaa den 27de Januar 1761 Vice-Ekvipagemester og 23de Marts 1768 virkelig Ekvipagemester, den 11te April s. A. Kaptejn-løjtnant og den 8de Marts 1770 Kaptejn. — Under Struenses Ministerium blev han en kort Tid ansat som Indrulleringschef paa Falster, men kom efter dennes Fald igjen tilbage til Holmen. — Blandt flere Sørejser gjorde han ogsaa en til Konstantinopel i et Gesandtskab med Foræringer til Sultanen.

Da hans ene Farbroder, Laurids de Thurah, døde uden mandlige Efterkommere, og den anden, Diderik de Thurah, ej havde Haab om at efterlade sig Børn, blev det dem forundte Adelskab overført paa ham og hans Efterkommere den 22de April 1773. — Han blev den 5te Februar 1783 udnævnt til Kommandør-Kaptejn, og blev 1788 Indrulleringschef for Slesvig og flyttede derfor til Flensborg, indtil han efter

Ansøgning erholdt sin Afsked den 14de Januar 1799 med Kommandørs Karakter. — Han opholdt sig en Tid i Skanderborg, men tog derfra 1803 til Kjøbenhavn, hvor han henlevede sine øvrige Dage. Ved Kjøbenhavns Bombardement 1807 led han et betydeligt Tab, men havde den Lykke at holde sit Guldbryllup den 19de Maj 1810. — En ved Forkjølelse paadragen Sygdom endte efter faa Dage hans Liv den 18de September 1812. — Hans Hustru døde den 11te Februar 1815 og begge bleve begravede paa Holmens Kirkegaard.

Hans Børn ere følgende:

1. Albert de Thurah, født den 1ste Marts 1761.
2. Christence Marie de Thurah, født i Kjøbenhavn den 1ste og døbt den 7de November 1763. Hun døde 18de September 1766 og blev begravet paa Holmens Kirkegaard.
3. Herman de Thurah. født 20de Februar 1768.
4. Lars de Thurah, født 8de September 1770.

Albert de Thurah,

Søn af Kommandør Christian Henrik de Thurah og Hustru Helene de Weinigell, blev født den 1ste og døbt den 6te Marts 1761 i Kjøbenhavn. Han blev 23de December 1767 ansat som Volontær ved Søkadetkorpset under Kommandør C. F. de Fontenay. Efterat have gjort sin første Sørejse 1772 med Orlogsskibet »Sophie Magdalene«, blev han den 20de Februar virkelig Kadet under Kommandør, Kammerherre Kaas. — Efter sin Konfirmation den 14de April 1776 blev han den 27de December 1780 Reforme-Løjtnant med Kadetgage og September 1781 med Sekondløjtnantsgage. Han gjorde en Rejse til Ostindien med Koffardiskib og kom tilbage 1786. Efterat have gjort en kort Orlogsrejse

under Kaptejn Herbst, sejlede han under Kaptejn Koefoed i November 1788 med Fregatten »Hvidørnen«, men de bleve den 17de November forslagne af Storm, mistede Roer og Stænger, og maatte med Livsfare drive om med Isen, indtil de kom til Mandal, hvor de overvintrede og naaede først deres Bestemmelsessted, Glückstadt, i Februar 1789, hvor de et Aar laa paa Elben. I Aaret 1790 blev han ansat som Indrullerings-Officer i Arendal under Kommandør Borch. Da han kom ned til Kjøbenhavn med indrullerede Folk, blev en Anden konstitueret i hans Sted, medens han under Kaptejn Lütken sejlede med Linieskibet »Louise Augusta«, der hørte til en Øvelseseskadre. — Samme Aar blev han som Næstkommanderende under Kaptejn Løvenørn sendt med Fregatten »Kronborg« til Bergen for at dæmpe et Oprør — og vendte derfra tilbage til Kjøbenhavn, hvorpaa han 1791 blev Premierløjtnant.

Aar 1793 den 15de Marts ægtede han Jomfru Margarethe Catharine Behr, en Datter af Justitsraad. Ridder og Byfoged Niels Erik Behr og Hustru Christiane Sophie Magdalene de Weinigell, hans Moders Søster. Han rejste derpaa til Norge for at overtage sit forrige Embede, men fik Befaling til at føre Krigsskibet »Ærøe« til Vestindien, i hvis Farvande han skulde krydse. — Men da dette Skib, som ubrugbart siden blev solgt, vendte han i September 1797 tilbage med Fregatten »Freja«. I April 1798 gjorde han en Rejse til St. Helena med Linieskibet »Oldenburg« under Kommandør Lytzwow, kom hjem i November 1799 og sejlede derpaa til Norge med Linieskibet »Sophie Frederikke« under Kommandør Schulz. — Han havde det Uheld den 22de Januar 1800 ved et Fald at brække Knæskallen, hvilket holdt ham næsten et Aar fra Tjenesten, og han var næppe fuldkommen helbredet, før

Døden overraskede ham. Der udbrød nemlig Krig med England, som sendte en Flaade paa 60 Sejlere under Admiralerne Nelson og Parker. for at forstyrre den bevæbnede Neutralitet, som Rusland, Preussen, Sverig og Danmark havde indgaaet. — Men da den svenske og russiske Flaade var indefrossen, maatte Danmark alene udholde Angrebet. Den engelske Flaade sejlede forbi Kronborg og ankrede paa Kjøbenhavns Rhed. Da de Danske ikke i Hast kunde udruste og bemande deres Flaade, maatte de nøjes med en Forsvarslinie af otte gamle Blokskibe, der var lagt for Anker, tillige med nogle mindre Skibe, samt Søbatterierne under Anførsel af Kommandør O. Fischer. Den 2den April 1801, Skjærtorsdag Kl. 11½, angreb Nelson med 30 Sejlere Forsvarslinien. Efter en haardnakked Modstand af de Danske tilbød Nelson Vaabenstilstand og ej længe efter sluttedes Fred. — Thurah kommanderede Blokskibet »Indfødsretten«, Skroget af et Linieskib paa 64 Kanoner, uden Master og Sejl, bygget 1786, ej uden Hovedreparation tjenlig til Søskib, det udholdt vel Kampen, men sank kort efter. Han, som var bleven forfremmet til Kaptejn 1797, faldt i Begyndelsen af Slaget, truffen af en fjendtlig Kanonkugle, og blev tillige med flere Faldne med megen Højtidelighed begravet paa Søetatens Kirkegaard. Hans Hustru, som var født 26de September 1768, levede i Kjøbenhavn til sin Død den 30te November 1828.

Deres Børn ere:

1. Christian Erik de Thurah, født i Arendal 27de April 1794.
2. Peder de Thurah, født i Kjøbenhavn 8de August 1798 og døde i Februar 1799.
3. Albertine Margrethe de Thurah, blev født i Kjøbenhavn 6te December 1799 og kom efter

Forældrenes Død i Huset hos Professor Ursin og efter dennes Død flyttede hun til sine Kusiner Christensen i Ollerup paa Fyen. Hun var indskreven i Estvadgaards og Støvringgaards Klostre og nød desuden en Livrente og Pension. Hun døde der den 9de og blev begravet den 16de Marts 1876 paa Klosterets Kirkegaard.

Herman de Thurah,

Søn af Kommandør Christian Henrik de Thurah og Hustru Helene de Weinigell, blev født den 20de og døbt den 25de Februar 1768 i Kjøbenhavn. Han blev den 1ste August 1780 ansat som Underkonstabel ved Artilleriet under Kaptejn Friboe, og var fra 1ste Marts 1783 paa Gjethuset. Efter sin Konfirmation samme Aar afgik han fra Artillerikorpset og blev ansat ved det danske Livregiment som Kadet paa Avantage. Han blev den 23de Juni 1786 Reforme-Fændrik, den 15de Juni 1787 virkelig Fændrik og den 19de Oktober Sekondløjtnant. I April 1796 ægtede han Jomfru Margrethe Kruse (en Datter af Feldbereder Peder Olsen Kruse i Roskilde og Karen Nielsdatter), som var født i Roskilde 25de April 1760. Han forfremmedes i samme Regiment, indtil han den 9de December 1807 blev Major og kort efter Bataillonskommandør. Under Kjøbenhavns Belejring 1807 blev han ansat ved et Batteri paa Amager og var den øvrige Del af Krigen en kort Tid i Korsør, men siden ved Regimentet i Kjøbenhavn. Ved Armeens Reduktion fik han 1815 sin Afsked med Pension og Oberstløjtnants-Karakter. Efter sin Hustrus Død 27de August 1822, indgik han et nyt Ægteskab 2den August 1832 med Jomfru Bolette Catharine Møller (der var født

1793 og døde i Kjøbenhavn 12te Marts 1839), men døde samme Aar den 20de August.

Hans eneste Barn af første Ægteskab var Helene Elisabeth de Thurah, født 4de Juli 1797 i Kjøbenhavn, der i Februar 1823 ægtede Georg Frederik Ursin, født 22de Juni 1797, der var Doktor, Professor og Ridder af Dannebrog og døde 4de December 1849 (han var en Søn af Premierløjtnant i Søetaten Georg Jacob Ursin og Hustru Jacobine Ursin). De havde 5 Børn.

Lars de Thurah,

Søn af Kommandør Christian Henrik de Thurah og Hustru Helene de Weinigell, blev født den 8de og døbt den 14de September 1770 i Kjøbenhavn. Han blev ansat som Volontær ved Søkadetkorpset 21de December 1779 under Kommandør Kaas. Efterat han i Marts 1783 var bleven virkelig Kadet under Kommandør-Kaptejn Vinterfeldt, gjorde han i Maj sin første Sørejse med Kadetfregatten og blev konfirmeret til Paaske 1786. Den 9de Marts 1789 blev han Sekondløjtnant og gjorde derpaa en Rejse til Østersøen med Linieskibet »Justitia« under Kommandør Lytzow, sejlede 1790 med Linieskibet »Louise Augusta« under Grev Reventlow, 1791 med Fregatten »Havfruen« under Kaptejn Herbot, 1794 med Skibet »Prindsesse Marie« under Kommandør Fasting, og 1795 med »Nordstjernen« under Kommandør Ramgart. — Efterat han 1796 var bleven Premierløjtnant, gjorde han en ny Rejse med Fregatten »Frederiksværn« under Kaptejn Riegelsen. Han var 1797 og 1798 med Flotillen ved Glückstadt under Kaptejn Fischer, sejlede 1799 og 1800 med Fregatten »Iris« under Kaptejn Riegelsen til Ostindien og 1801 rejste han med Linieskibet »Dan-

mark«. Han var 1805 paa »Trekroners Batteri« under Kaptejn Soelberg og blev 1806 Kaptejn-Løjtnant. — Under Krigen kommanderede han 1808 og 1809 et Flydebatteri ved Grønsund. Han blev 1810 Kaptejn og 1811 Næstkommanderende paa »Trekroner« under Kommandør Jessen, blev 1812 Kompagnichef og var 1813 paa »Prøvestenens Batteri« under Kommandør von Thun. Ved Søetatens Reduktion fik han den 20de September 1815 sin Afsked med Pension. Han døde ugift i Kjøbenhavn den 31te Maj 1827.

Christian Erik de Thurah,

Søn af Kaptejn Albert de Thurah og Hustru Margarethe Catharine Behr, blev født i Arendal 27de April 1794, hjemmedøbt 28de s. M. og Daaben publiceret i Kirken 24de Maj 1794. Da hans Fader 1795 rejste til Vestindien, tog han med sin Moder i Maj samme Aar til Kjøbenhavn og derfra i Juni til Grenaa; i 1796 til Rodstenseje og Flensborg, og 1797 tilbage til Arendal og efter Faderens Hjemkomst til Kjøbenhavn. Efter Faderens Død blev han i Maj 1801 optagen i Hofpræst Christianis Opdragelsesanstalt og derfra i Maj 1807 sat i Kjøbenhavns Kathedralskole under Rektor Niels Lang Nissen, og konfirmeredes i Oktober 1809 af Provst Hjorth i Holmens Kirke. Blandt hans mange Lærere havde især Svend Borchmann Hersleb, som blev theologisk Professor i Norge, en betydelig Indflydelse paa hans Aandsdannelse. Fra Skolen, hvor han nød Stipendier, blev han dimitteret til Universitetet i Oktober 1812 og erholdt ved Examen Artium Hovedkarakteren »Meget Godt«. Det paafølgende Aar tog han den philologiske filosofiske Examen, hvorved der tilkjendtes ham *laudabilis et quidem publico encomio ornatus*. I Vinteren 1813 og 1814 opholdt han sig hos sin Onkel

Provst Christensen i Ollerup paa Fyen. Han erholdt Kommunitetets og flere Stipendier og paatog sig under sit fortsatte Ophold i Kjøbenhavn Undervisning saavel hos Private som i Skoler. Efter fleraarigt Studium underkastede han sig den theologiske Embedsexamen i Januar 1816 og erholdt Karakteren *Laudabilis*. Fra den 1ste Marts s. A. paatog han sig at være Huslærer for Grev Christian Frederik Rabens Børn og opholdt sig med denne Familie afveklende i Kjøbenhavn og paa Grevskabet paa Lolland, hvorfra han i Ferien foretog Rejser til Fyen og Møen, ligesom han tidligere havde berejst forskjellige Dele af Sjælland. — Efter at have i Aaret 1818 deltaget i Pastorseminariets Øvelser i Prædiken og Katekisation, aflagde han den homiletiske Prøve 26de Januar 1819 og den kateketiske 31te s. M., for hvilke Karakteren *Laudabilis* blev ham tilkjendt. — Derpaa blev han beskikket til ordineret Kateket ved den danske Garnisons Menighed i Kjøbenhavn 15de December 1819, og efter at have bestaaet den anordnede Prøve af Biskoppen, blev han erklæret for meget værdig til Prædikeembedet og dertil ordineret 4de Februar 1820 af Biskop Münter. Søndag Sexagesima blev han af Sognepræsten, Professor Brorson indsat i sit Embede og holdt Fastelavnssøndag sin Tiltrædelsesprædiken. — Da Professor, Rektor Nissen opfordrede ham til at overtage Religionsundervisningen i Metropolitanskolen, blev han dertil beskikket 28de April 1821. Han ægtede derpaa Jomfru Anna Catharina Klingenberg, der blev født 6te August 1798, en Datter af Skrædermester Carl Lebrecht Klingenberg og Hustru Christine Rasmussen, og blev viet af Provst Gutfeld i Garnisons Kirke 17de Juli 1821.

Da Præsten Jørgen Thisted begyndte at udgive en dansk Oversættelse af det bekendte ukristelige Skrift:

»Stunden der Andacht«, fandt Thurah sig opfordret til at advare derimod i nogle Alvorsord, han lod indrykke i Kjøbenhavns nyeste Skilderi for 1822. I den derved foranledigede Pennefejde behandlede Sagen kun overfladisk, og da en anonym Recensent i Litteraturtidenden for 1823 afgav en skjæv Bedømmelse af den førte Strid og Thistedes Oversættelse, udgav han Antikritik over »Stunden der Andacht«, Kjøbenhavn 1823, trykt paa Forfatterens Forlag i H. F. Popp's Bogtrykkeri. — I det første Hefte af theologisk Maa-nedsskrift, som blev udgivet af Grundtvig og Rudelbach, skrev han en Anmeldelse af Couards Predigten. — Derpaa blev han den 27de April 1825 kaldet til Sognepræst for St. Katharinæ Menighed i Ribe og ankom dertil den 9de Juni s. A. — Paa 7de Søndag efter Trinitatis, 17de Juli, blev han indsat i dette Embede af Stiftsprovst Koefoed og holdt sin Tiltrædelsesprædiken. — Da denne Embedsstilling for ham havde væsentlige Fortrin frem for mange andre, vilde han ikke modtage det ham i Aaret 1833 gjorde Tilbud om et større Embede, da nemlig Grev Raben vilde indstille ham til Slemminge og Fjelde Sognekald i hans Grevskab paa Lolland. — St. Katharinæ Kirke erholdt ved hans Medvirkning betydelige Forskjønelser og Reparationer i 1837 og paafølgende Aar. — Da Domkirken i Aaret 1843 manglede de fornødne Midler til sin Restauration og frentidige Vedligeholdelse, foreslog man at nedlægge St. Katharinæ Kirke, som man antog at være brøstfældig og overflødig og overdrage dens Ejendom til Domkirken. Da Thurah viste det ubillige i denne Fremgangsmaade, modsatte Flertallet af Menigheden sig Kirkens Nedlæggelse, hvortil der ej heller fandtes nogen gyldig Grund efter at dens Tilstand nøje var bleven undersøgt. — Da han nu af flere Grunde ønskede en anden Virkekreds, blev han den 20de Juli

1848 beskikket til Sognepræst for Tommerup og Brylle Menigheder i Fyen og holdt sin Afskedsprædiken den 6te August s. A., 7de Søndag efter Trinitatis, i Domkirken, da St. Katharinæ Kirke paa den Tid var under Reparation. — I sit nye Embede blev han indsat paa 12te Søndag efter Trinitatis af Provst Struer, og holdt sin Tiltrædelsesprædiken. Her virkede han, indtil han paa Grund af sin høje Alder og aftagende Kræfter ansøgte om Afsked, der blev ham meddelt den 5te Maj 1868 i Naade og med Pension af 20 Td. Rug, 160 Td. Byg, 50 Td. Havre og 500 Rd. — Han omtales i Wibergs Præstehistorie som en nidkjær og dygtig Mand. Thurah var en Tid den eneste mandlige Decendent af Familien de Thurah. I Aar er det **Hundredaaret efter hans Fødsel**, der saaledes er et **Festaar** for hans efterlevende Slægt.

I Aaret 1869 bosatte han sig i Kjøbenhavn; men da han Aaret i Forvejen to Gange havde gennemgaaet livsfarlige Sygdomme, vare hans Kræfter faa, og i Løbet af et Fjerdingaar aftog de stadig; dog forblev hans ualmindelige Sjælsstyrke usvækket. Efter kun to Dages Sygeleje døde han, omgiven af sine Nærmeste og i Troen paa sin Frelser, gudhengiven og møt af Dage den 20de Juli 1869, Klokken 9 Aften. Den 26de Juli blev han begravet paa Søetatens Kirkegaard i sin Faders Grav, og kort efter døde hans Hustru den 23de Februar 1870.

Deres Børn ere følgende:

1. Margarethe Christine de Thurah, født i Kjøbenhavn den 29de August 1822 og døbt den 15de September. Hun blev undervist af sin Fader indtil sin Konfirmation den 22de April 1838. Hun ægtede 18de Juni 1851 Carl Ludvig Mohr; han var født 17de Marts 1820 og var først Sognepræst i Ølsby og Fahren-

sted i Slesvig, men senere i Værsløv og Jordløse i Sjælland, hvor han døde 10de Maj 1872, hvorefter hans Enke bosatte sig i Lyngby, hvor hun døde 16de Oktober 1886 og ligger begravet paa Lyngby Kirkegaard.

Deres Børn ere:

- a) Caroline Albertine Emilie Sigrid Mohr, født 15de December 1852, blev 12te April 1878 gift med Pastor Carl Røgind, nu Sognepræst for Lundforlund og Gjerløv Menigheder i Sjælland, en Søn af Sognepræst Peter Christian Røgind i Rørby.
 - b) Christian Ferdinand Mohr, født 21de Marts 1854, er ansat som svensk Lehnstrægaardsmester.
 - c) Elna Charlotte Helga Mohr, født 28de Januar 1856, er Lærerinde i Tølløse.
 - d) Anna Louise Valgerda Mohr, født 14de November 1857, er Lærerinde i Tølløse.
 - e) Carl Hjalmar Mohr, født 10de September 1859, blev gift 1890 med Adelajde Isidora Petersen, født 14de Oktober 1857 (Datter af Telegrafbestyrer N. P. L. V. Petersen i Stege og Hustru Anna Margrethe Fessel) og er nu Saftstationsforstander for Salbrovad under de danske Sukkerfabriker. Deres Børn er: Otto Johannes Mohr, født 27de Februar 1891 og Gudrun Margrethe Mohr, født 19de Marts 1893.
 - f. Emma Elise Haldora Mohr, født 14de September 1862, død 1863.
 - g) Valdemar Egild Sigurd Mohr, født 10de Oktober 1865, er udvandret til Amerika.
2. En Søn, dødfødt, 28de April 1824 i Kjøbenhavn.

3. Laurids de Thurah, født 30te Oktober 1825 i Ribe.
4. Caroline Albertine de Thurah, født 26de September og døbt 7de Oktober 1827 i Ribe. Hun nød Undervisning af sin Fader til Konfirmationen 23de April 1843. Hendes Helbred var svagt og en Brystbetændelse endte hendes Liv 23de November 1852, og hun blev begravet 1ste December paa Tommerup Kirkegaard.
5. Christian Henrik de Thurah, født 9de og døbt 23de Juli 1830 i Ribe.
6. Carl Albert de Thurah. født 21de Februar og døbt 18de Marts 1833 i Ribe, hvor han samme Aar døde af et Krampeslag den 9de og blev begravet 12te Juli.

Laurids de Thurah,

Søn af Sognepræst i Tommerup Christian Erik de Thurah og Hustru Anna Catharina Klingenberg, blev født i Ribe 30te Oktober og døbt 6te November 1825. Efter at være bleven undervist af sin Fader, blev han i Oktober 1834 sat i Ribe Kathedralskole, i hvilken de første Aar maaske vare de tungeste i hans Liv, da den tørre Sprogundervisning, som der hovedsagelig lagdes Vægt paa, faldt ham saare besværlig at fæste i Hukommelsen, hvorfor han allerede som ung Skolediscipel med uhyre Flid søgte Støtte i talrige Optegnelser. — Da Skolegangen saaledes ikke smagte ham, bad han sin Fader om at maatte komme til Søs, som flere af hans Forfædre, men da det var paa en Tid, da det som bekjendt var trangt for den danske Marine, blev den Plan opgivet, og han blev i Skolen. Nu traf det sig, at den begavede og dygtige Ludvig Christian Müller blev Kapellan ved Domkirken (26de Maj

1837) og Lærer i Skolen, hvad der vistnok havde en væsentlig Indflydelse paa Thurahs Skoleliv og hele Fremtid. Ved den Grundighed og det Liv, der her fandtes forbunden med den elskværdige Personlighed, droges Eleverne til ham, og han forstod at samle en Kreds af de Unge om sig, for hvem han ved Oplæsning, Samtaler og Foredrag fik stor Betydning. Den naturlige Hjærtelighed og varme Begejstring, som fandtes hos Müller, stak formeligt af mod det hele aristokratiske Pedanteri, som fandtes i den lille Kjøbstad med dens mange Embedsmænd, og hans ægte danske Sindelag var en fuldstændig Modsætning til den Lige-gyldighed for Folk og Sprog, som ofte herskede i de dannede Kredse. Det var derfor intet Under, at han vandt den Del af Ungdommen, som havde aaben Sans for det sande Aands- og Hjærteliv. Laurids Thurah var en stille, alvorlig Dreng, der hellere end at lege sad og lyttede til de Ældres Samtale; han sluttede sig derfor heller ikke til sine Jævnaldrende, men derimod til de ældre Elever, blandt hvilke han var vel set; han kom næsten daglig i Huset hos Müller, hvis Exempel gjorde ham til det, han hele sit øvrige Liv saa trofast blev: en ægte Fædrelandsven. I Skolen gjorde han nu store Fremskridt og blev en af dens bedste Elever. Derfra blev han 1842 dimitteret til Universitetet, hvor han ved Examen artium fik Hovedkarakteren Laudabilis, og ved den philologisk philosophiske Examen det paafølgende Aar, 1843 *Laudabilis et publico encomio ornatus*, samt ved den theologiske Embedsexamen 29de Oktober 1847 Laudabilis.

I Kjøbenhavn kom Laurids Thurah til at bo i Huset hos sin Moster gift med Uhrmager Christian F. Mohr, hvor han levede et behageligt Familieliv; naar han havde nogen Tid til overs fra sine anstrængende Studier, og hans Byesbarn og Omgangsvener,

Præsten Lassen Knudsen, indførte ham i det grundtvigske Hus, hvor han snart blev en ivrig Tilhænger af Grundtvig. Paa den Tid indtraadte han i »Dansk Samfund«, og det blev ham klart, hvad der var det danske Folks Brøst, og da han i Aaret 1843 havde deltaget i det store Folkemøde paa Skamlingsbanken, hvor 6000 slesvigske Bønder vare tilstede, var han mere løftet og begejstret for den dansk-slesvigske Sag end nogensinde. — Det var en bevæget Tid for et ungt Menneske, hvis Hjærte slog varmt for alt Stort og Godt. Søren Kirkegaard havde lige begyndt sin betydningsfulde Skribentvirksomhed i Philosophi og Martensens Dogmatik stod paa Dagsordenen. Da kom det store nordiske Studentermøde 1845, hvor Thurah fuldstændig blev revet med i Ungdommens Begejstring for Nordens Sag, saa han ikke var til at kjende igjen af sine Omgivelser, som ellers havde set hans stille Færd. Som tidligere bemærket havde han taget sin Embedsexamen med bedste Karakter, hvorved han let opnaaede en Virksomhed som Manuduktør og Lærer ved Dronningens Asylskole, medens han tillige arbejdede flittigt paa at udvide sine Kundskaber, da det var hans Agt at blive Videnskabsmand, og saaledes var Alt i den bedste Gang for ham. Saa oprandt det uforglemmelige Aar 1848, og Thurah opgav alt for som Frivillig at ofre Liv og Blod for Fædrelandet. — Da han var bleven færdig paa Kommandoskolen, blev han udnævnt til Sekondløjtnant i Infanteriets Krigsreserve (ved 3die Forstærkningsbataillon) 24de Maj 1848, og afgik til Armeen; han gjorde hele Felttoget med, var blandt andre Steder med i Fægtingen den 3die April 1849 ved Graasten, blev saaret i Brystet af en Kugle i Slaget ved Fredericia den 6te Juli, men blev derefter udnævnt til Premierløjtnant den 11te August 1849, og, efter at have deltaget i Slaget ved

Isted 25de Juli 1850, udnævnt til Ridder af Dannebrog den 6te Oktober 1850. — Han erholdt efter Ansøgning sin Afsked i Naade af Krigstjenesten med Kaptejns Rang den 18de Maj 1852; hans Hu og Tanker vare nu blevne helligede Slesvig, der vilde han bygge sin Arne og blive en Herrens Tjener blandt slesvigske Brødre og Søstre, hvortil han troede, at Adgangen vilde blive ham let. da han saa trofast havde staaet i de Kæmpendes Rækker for Fædrelandets Sag; han gav derfor Ansøgning ind om nogle smaa Kald, der vare ledige. og for at berede sig til den præstelige Virksomhed, tog han til sine Forældre i Tommerup paa Fyen, og aflagde 14de Oktober 1852 den homiletiske og kateketiske Prøve, hin med Karakteren *Laudabilis*, denne med *vix Laud.* — Han blev imidlertid skuffet i sit Haab om Præstekald. Han henlevede nu 5 rige Aar i Tommerup, kom der i Berøring med en stor Kreds opvakte Kristne, og prædikede jævnligt i Tommerup og Brylle, samlede mange Tilhørere om sig, og begyndte tillige et historisk Studium, granskede Kirkebøger og gamle Forordninger, gjeunemgik Luthers Skrifter og udgav da og senere Følgende:

1) Fra Krigens Tid, 6 Fortællinger for den moderne Ungdom. 2) Børnenes Arvegods. 3) Færøernes Historie, fortalt i Korthed. 4) Luthersk Vejledning til stadig Indøvelse i den kristne Børnelærdom. 5) Luthers Hyrdebrev om Pavens falske Præster og Ordets rette Tjenere. 6) En liden Bog om den sande Vej til Livet. 7) Frelsens Olie, Herrens Afskedstale over Nadverbordet og ved Opbruddet til Gethsemane, oversat. 8) Guds Ords Tugt og Trøst, oversat. 9) Det sidste Bretlands Tog, en Skildring af det gamle danske Folkeliv. 10) Flere Artikler i »Kirkelige Samler«. 11) Fortællinger fra Krigens Tid i »Dannevirke« og i »Loll.-Falsters Stiftstid.«. 12) I »Budstikken«, mange

bibelske Sange. 13) I »Vestslesvigsk Tidende« (om Slesvigholstenernes saakaldte »verbrieftede Rechte« 1861 Nr. 29). 14) Digte i »Fædrelandet: og »Dansk Kirke-tidende«. 15) Vejledning i de grammatiske Grundbegreber. 16) I »Illustreret Børneblad«. talrige Digte og Smaafortællinger under Mærket —h.—.

Da det ikke blev ham forundt at blive Præst, fæstede han sine Tanker paa Skolegjerningen; det blev paa den Tid bestemt, at det tyske Skolelærerseminarium i Tønder skulde omdannes til et dansk, og han fik Løfte om at komme i Betragtning ved Besættelsen af Lærerembederne; foreløbig blev han af Magistraten i Tønder ansat som Rektor ved Borgerskolen 13de Oktober 1856, og han havde i den korte Tid, han var ved Skolen, flere opvakte og flinke Elever, hvoraf her kun skal nævnes Johannes Hermansen, der døde som ung Kunstner i Kjøbenhavn. — Thurah holdt nu Bryllup 30te December 1856 i Tommerup med Anna Cathrine Madsen (født paa Høigaard i Gladsaxe Sogn 24de Oktober 1817, Datter af Forvalter Madsen og Hustru Emerence Hermanne Abel). Hun fik som Barn en god Opdragelse og kom tidt i lange Besøg hos den rige norske Grosserer Arboe, der ejede Aldershvile ved Bagsværd Sø, hvor Faderen var Forvalter, da det barnløse Ægtepar holdt meget af den livlige opvakte Pige. Hun lærte der og af sin norske Moder at tale lige saa godt Norsk som en Indfødt, og gjen-gav som Ældre med stor Humor mangt et Smaatræk af deres flotte Liv og sin Moders morsomme norske Smaafortællinger. Paa Grund af Forældrenes smaa Kaar, maatte hun i en ung Alder ud at tjene Brødet, først som Lærerinde hos en Kromand i Farum, senere som Husjomfru hos Professor ved Kunstakademiet Jul. Langes Forældre. Derefter opholdt hun sig som Husbestyrerinde 1840—43 hos Inspektør, Major Fasting i

Godhavn i Grønland, og kom senere i Huset hos en Pastor Luplau i Slesvig, hvor Thurah gjorde hendes Bekjendtskab. Hun havde et dybt religiøst Sind, elskede Naturen og var godt kjendt med Planters, Blomsters og Stjerner Navne, havde Interesse for Alt, var godt musikalsk begavet, spillede og sang kjønt og havde et vindende Ydre. Under sit lange Ophold i Grønland førte hun en interessant Dagbog, læste megen Poesi, som hendes glimrende Hukommelse lod hende have Glæde af hele Livet; hun samlede et smukt Herbarium af Grønlands vilde Blomster-Flora, ligesom det var hendes Glæde at studere Stjernehimlen i den lange mørke Vintertid. — Hun blev Thurah en trofast, kjærlig og sparsommelig Hustru, der fuldtud delte hans Interesser og var en omhyggelig Moder for deres eneste Barn. Hun overlevede sin Mand i 11½ Aar og døde 26de April 1887.

Thurah blev 31te August 1857 ansat som anden Lærer ved Tønder Seminarium i Dansk, Historie og Geografi, og i hvor forskjellige Forstander Kühnls og Thurahs Anskuelser end vare i mange Ting, maa det dog siges, at deres Samarbejde paa Seminariet var til stor Velsignelse, hvad de mange hæderlige og dygtige Mænd, der i de Aar udgik fra Seminariet, er et godt Vidnesbyrd om. Skjøndt Tønder var en af de værste Byer, hvad Hjemmetyskeriet angik, var der dog blandt Borgerne hæderlige Undtagelser, der i Danskhed stod meget højt, og de mange danske Embedsmænd vare alle uden Undtagelse agtværdige Mænd, hvorfor det den Gang var ret godt at leve der, og man kan ikke tænke sig en mere glad og tilfreds Mand end Thurah, naar han, omgiven af Eleverne, holdt sine livlige og belærende Foredrag. Aarene gik, han røgtede sit Kald med Lyst og Flid og blev paaskjønnet og afholdt. — Da kom det ulykkelige Aar 1863; fra den Stund

Kongen døde paa Lyksborg Slot, var det som alle Baand, der hidtil havde holdt Slesvig-Holstenerne i Ave, vare sprængte, og da saa hele Tyskland erklærede det lille Danmark Krig. begyndte en trang Tid for vore Embedsmænd. Fastelavns Søndag 1864 begav Thurah sig paa Vejen for at se, hvorledes det stod til ved Dannevirke; men han kom ikke længere end til Chausseen ved Flensborg, der mødte han de danske Tropper paa Tilbagetog fra Dannevirke. Han fattede strax, at Slesvig var tabt, men han takkede Gud, at der havde været Besindighed og Menneskekjærlighed nok til ikke at ofre Landets Sønner i en haabløs Kamp til sidste Mand for at værne Dannevirke mod det store forenede Tyskland. — Fastelavns Søndag hørte man den ene Vogn efter den anden rulle gennem Byen med Embedsmænd, der kom Sonden fra, forjagne af Slesvig-Holstenerne, der jublende vare paafærde overalt, kun lidet anende, hvor kort deres Glæde skulde vare ved. Om Middagen kom Artilleriet fra Frederiksstad; det holdt en Time Hvil paa Gaden, og drog saa ad Ribe til. Thurah havde bestemt at blive, til han blev afsat, men om Eftermiddagen anmodede hans Vært ham om at tage bort saalænge, indtil der kom Militær til Byen, da man ikke kunde vide, hvad den ophidsede Pøbel kunde finde paa. Han besluttede saa at rejse, og med sorgfuldt Hjærte forlod han et Hjem og en Gjærning, som havde skjænket ham saa megen Tilfredshed og Lykke. Paa en aaben Enspændervogn — den sidste der var at faa — tog han i Snestorm og bidende Kulde til Daler Præstegaard, hvor han fandt den hjærteligste Modtagelse hos Pastor Smidt og Familie. Den næste Dag tog han over Ribe og Kolding til Kjøbenhavn for at stille sig til Krigsministeriets Disposition, men der viste sig ikke at være Brug for ham. — Han tilbragte nu nogle Maaneder i Tomme-

rup med sin Familie. og hen paa Sommeren 1864 bo-satte han sig i Kjøbenhavn, hvor han nu skulde begynde et nyt Liv og modtog sin Afsked i Naade og med Pension af den danske Statsstyrelse 28de Oktober s. A. — Trods gjentagne Forsøg lykkedes det ham ikke at komme i nogen fast Virksomhed, før April 1865. da han ved Hjælp af en Ven og Krigskammerat, Kaptejn R. S. Feveile, blev ansat som Timelærer i Dansk ved Schneekloths Latin- og Realskole. Han ofrede sig nu aldeles for sin Gjerning i Skolen, og som en Bi samlede han af de rige Kundskabsskatte, som findes i Byens mange Bibliotheker og Musæer, for at berige sine Elever dermed, og han høstede den Løn, som har den højeste Værd for en ædel Mænd: sine Medlæreres og Elevers Højagtelse og Kjærlighed, hvorom det »Minde om Laurids Thurah«, som Skolen udsendte i Sommeren 1876, er et smukt Bevis. Om der gaar en dunkel Forudfølelse af Dødens Nærhed gennem Menneskehjærtet, er ikke godt at sige, men da Thurah paa sin sidste Fødselsdag i den Vennekreds, som hvert Aar var samlet hos ham paa denne Dag, rejste sig for at tale, var det med en forunderlig Vemod, at han takkede Gud for al den Lykke og Velsignelse, der var bleven ham til Del i de halvhundrede Aar, han havde tilbagelagt, ligefra sit lykkelige Barndomshjem til sit Manddomshjem, for de mange kjære Venner, Gud havde skjænket ham i Krig som i Fred, og for Guds rige Naade og Velsignelse i al hans Gjerning. Det blev ogsaa hans Afskedstale, thi den 13de December 1875 rantes han af et apoplektisk Anfald midt under sin Gjerning paa Skolen. Han udaandede Natten mellem den 13de og 14de, savnet og velsignet af sine Nærmeste og Alle, som skattede hans Værd. Hans Liv blev træffende skildret i de Ord, som lode ved hans Grav: »Han var en trofast

Mand, trofast mod sin Gud, trofast mod sit Fædreland, trofast mod sine Kjære«. Han kom til at hvile i sine Forældres og Bedsteforældres Grav paa Søetatens Kirkegaard i Kjøbenhavn.

Christian Henrik de Thurah,

Søn af Sognepræst i Tommerup Christian Erik de Thurah og Hustru Anna Catharina Klingenberg, blev født i Ribe den 9de og døbt den 23de Juli 1830. Efterat have nydt Undervisning af sin Fader, blev han i Oktober 1839 sat i Ribe Kathedralskole under Rektor, Professor og Ridder Peter Nicolai Thorup, og nød fri Undervisning og Stipendier. Han viste tidlig Talent for Tegning og Musik, hvori han blev undervist. Efter at være bleven konfirmeret den 6te April 1845, blev han af Rektor Bendtsen i Oktober 1847 dimitteret til Universitetet og kom i Kjøbenhavn til at bo i Huset hos sin Onkel Uhrmager C. F. Mohr. — Ved Examen Artium 1847 og ved den philologisk-philosophiske Examen 1848 erholdt han Karakteren *haud. illaudabilis*. Han studerede siden Theologi, men beskjæftigede sig tillige med poetiske Arbejder, hvoraf han udgav flere. — Hans Skrifter ere: 1) Sarons Rose, en dansk Bearbejdelse af Salomons Højsang. 2) Gjenklang af Sions Harpetoner. 3) Jobs-Kviden, en dansk Bearbejdelse af Jobs Bog. 4) Sang i Herrens Forgaarde, halvhundrede aandelige Kvad. 5) Rimbrev til Johannes Forføreren, alias Dr. Søren Kirkegaard. 6) Hvorfor netop saaledes? Præmissen i Sagen H. C. Thurah kontra Dr. S. Kirkegaard, 7) Mester Jakel, en Dyrehavs-Scene, gjengivet efter Virkeligheden. 8) De to Ruiner, en dansk Bearbejdelse af Prædikernes Bog og Klagesangene. 9) Udvalgte Skrifter af Matthias Claudius, der Wandsbecker Bote, fordansket. 10) Biskop Martensens Selvfsløring

i en Tale ved Præstevielse i Frue Kirke 29de April 1863, betragtet. 11) I Grundtvigs »Danskeren« Vættevarslet i Danmark af Christen Pedersen (Pseudonym). 12) I »Fædrelandet« (Anerkjender Ministeriet Hall for Alvor Danmarks Rige til Ejderen? 1861, et Digt til N. M. Petersen. 13) I »Dannevirke« (Vor Tids Opgave af Chr. Pedersen). 14) I »Dannebrog« (Tre Skjemteord 1854 og Digte 1853 og 1854). 15) I »Kirkelig Samler« (Blodhævner-Loven, nogle Bemærkninger til Fortolkningen af 2 Thess. 2; — Menneske-Slægtsens Optugtelse; — Herrens Navn og Gjærning; — Moses Kaldelse, en Betragtning af 2 Moseb. 2. 3 — Gudsfolkets Levnedsløb paa Jorden, samt nogle mindre Artikler og Digte). 16) I »Budstikken« (Et Brev til Andres. Oversættelse af Wandsbecker Bote og Digte i flere Aargange). 17) I »Dansk Kirketidende« (Af Kaldsbogen i Tommerup, Optegnelser af afdøde Pastor Lund; — Jonas Varslet og Hedningefylden; — Det theologiske Studium og det theologiske Fakultet 1863; — Professor Clausen og den kirkelige Frihed; — samt Digte i flere Aarg.; — B. S. Ingemann, optr. i »Ingemanns Jordefærd« ved Fr. Barfoed). 18) I »Lolland-Falsters Stiftst.« (en Mystifikation 1862, mrk. U. H. A.; — En Demaskeret; — Frihedssang af Biskop Thomas i Stegenæs. 19) I »Møens Avis« 1864 »Morgenposten« (et besynderligt »Enten-Eller« 1864; — Brev fra en Demokrat 1865 »Om Rigsdagens Landsting«. — Desuden Artikler i »Berlings Tidende« og »Fædrelandet« under Navnet Christian Pedersen. — Hvortil kommer en Del Lejligheds-Digte og Sange. — Aar 1856 i Januar tog Thurah den theologiske Embedsexamen og erholdt Karakteren *haud. illaudabilis primi gradus*; det var imidlertid paa den Tid yderst vanskeligt for yngre Theologer at komme i præsteligt Embede, da der var aldeles overfyldt med theologiske Kandidater, og det

blev ikke bedre før flere Aar efter 1864, saa han valgte Lærergjæringen og var fra 1856 Lærer ved Dronning Caroline Amalies Asylskole indtil Aaret 1862, og til Minde om Skolen blev der senere dannet en Forening, som bestaar endnu. At Eleverne den Gang og senere har skattet Thurah som deres Lærer, fremgaar deraf, at han i Aaret 1889 blev optaget i deres Forening som Æresmedlem, og at han til Gjengjæld sætter Pris paa sine gamle Elevers Venskab, turde maaske fremgaa deraf, at han jævnlig har tolket deres Følelser i Sange ved Foreningens Festligheder — Thurah ægtede 16de Juni 1859 i Vartou Thora Maria Frederikke Andersen, født 7de Juni 1836, en Datter af Etatsraad. Ridder af Dannebrog Andreas Christian Andersen, Chatol- og Hofkasserer hos Enkedronning Marie, født i Kjøbenhavn 24de August 1801, død i Frederiksberg 20de Oktober 1857; (han var en Søn af Garderobe-betjent Lars Andersen og Anna Margrethe Hjorth) og Hustru Anna Marie Stoffel, født i Kjøbenhavn 27de Novbr. 1805, død 1. 1875 (en Datter af Skrædermester Johan Jacob Stoffel og Anna Maria Beck).

Efterat Thurah i nogle Aar til 1862 havde været Lærer i Frøken Zahles Skole, rejste han en Tid i Udlandet og blev 7de Juni 1864 valgt ind i Folkethinget som Rigsdagsmand for Præstø Amts 6te Kreds (Stege), hvilken han repræsenterede til 1868 (jfr. »Dagbladet« 1864, Nr. 135, 36, 39, 41, 42, 45 og 1865, Nr. 69, 184; »Fædrelandet« 1865 Nr. 119, 30; »Kronen« s. A. Se 85—86) og var i 1865—66 Medlem af Rigsraadets Folkething. Thurah virkede paa Rigsdagen for, at Grundloven af 5te Juni 1849 skulde paa ny træde i Kraft, da Fællesskabet med Hertugdømmerne var ophævet ved Freden i Wien, og han stemte imod Vedtagelsen af Grundloven af 28de Juli 1866. — I 1869 tiltraadte han et Inspektør- og Lærerembede ved

Folkehøjskolen Hindholm ved Næstved, hvilken Gjerning han viede 10 af sine bedste Manddomsaar. Han var gjennemstrømmet af Fædrelandskjærlighed, og han følte varmt Kald til gjennem Landets Ungdom at gjøre noget for hele Samfundet, saaledes at de Unge ved sand Oplysning virkelig kunde blive ædle Mænd og Kvinder. — Som Inspektør havde han Overopsigt med hele den store Skole, da Forstanderen Chr. Nielsen boede paa Børnehjemmet Holstensminde, som han tillige bestyrede. — Det var med Udholdenhed og varm Kjærlighed til selve Gjerningen, at Thurah gik til den; især var det Historie og Dansk, Retsskrivning og Skrivning, som var hans Fag, ogsaa i Tegning, som han havde meget Talent for, underviste han, og det var mærkeligt at se, hvor vidt det paa nogle faa Maaneder varende Kursus kunde føre i denne Retning for de aldeles uøvede Hænder; og i det hele var Hindholms Skole fra Halvfjerdserne fordelagtig bekjendt over hele Landet paa Grund af den Ihærdighed, hvormed der blev virket af Lærerne for de Unges grundige Uddannelse. — Efter endt Skolegjerning, der i og for sig var streng nok, underviste Thurah sine 4 Børn, for hvem i Særdeleshed hans Religionstimer ere uforglemmelige. I 1879 besluttede han sig til at vie Kirken og Præstevirksomheden Resten af sin Livsgjerning, og blev s. A. kaldet til Sognepræst for Drejø Menighed, en lille venlig Ø, hvor han henlevede 8 lykkelige Aar og vandt sig mange Venner, der skjønnede paa hans Nidkjærhed og varme og rene Forkyndelse af Ordet. Han søgte at virke i den folkelige Oplysnings Tjeneste ved Foredrag og Oplæsning. Thurah var vistnok ogsaa her kommen til det Sted, hvor han følte sig bedst tilfreds. Aar 1887 blev han kaldet til Sognepræst for Hesselager Menighed paa Fyen, hvor han endnu virker.

De religiøse og politiske Brydninger, som have gjort sig gjældende i det sydøstlige Fyen, gjorde det vanskeligere for ham at kunne virke i fuld Forstaaelse med denne Kreds.

Deres Børn ere:

1. Andreas Christian Erik de Thurah, født 15de Juli 1860 i Kjøbenhavn.
2. Frode de Thurah, født 17de Marts 1862 i Kjøbenhavn.
3. Anna Marie Catharina de Thurah, født 8de September 1864, viet i Hesselager Kirke 25de April 1891 til Proprietær Frederik Hjort. Baagegaard pr. Tommerup, født 15de Juli 1863 (en Søn af Landmand, cand. phil. Andreas Hjort og Hustru Anne Marie Andersen).

Deres Barn er:

- a) Andreas Christian Hjort, født 10de April 1892 paa Baagegaard og døbt 16de Juni i Tommerup Kirke.
4. Marie Elisabeth de Thurah, født 24de August 1867, opholder sig hos sine Forældre.

Christian Erik de Thurah,

Søn af Kaptejn, Ridder af Dannebrog Laurids de Thurah og Hustru Anna Cathrine Madsen, blev født 11te Maj 1858 i Tønder og døbt 23de Maj s. A. Han var Forældrenes eneste Barn og det var deres Glæde at lære ham Alt, hvad der kunde ligge for hans Opfattelse, og med stort Nemme tilegnede han sig derved Begyndelsesgrundene af Skoleundervisningen. Drengens danske Sindelag skaffede ham ofte i mer eller mindre alvorlige Konflikter med de tyske Dreng, der paa deres Tyskheds Vegne vilde revse den lille danske Dreng; alt dette fik imidlertid en brat Ende ved Kri-

gen 1864, da han sammen med sine Forældre maatte flygte fra Slesvigs Jordbund, liggende bag i en Enspændervogn i forrygende Snevejr og Kulde. Medens Faderen tog til Kjøbenhavn, fulgte han med Moderen over Ribe, Ringkjøbing, Varde og Aarhus til Fyen, hvor de opholdt sig i nogle Maaneder hos Bedsteforældrene i Tommerup, hvortil ogsaa Onkelen, Pastor Carl Mohr, fra Ølsby i Slesvig var kommen med sin Familie. — I Efteraaret 1864 kom han til Kjøbenhavn, og blev Aaret efter sat i Schneekloths Latin- og Realskole og blev en af de flinkeste Elever i Skolen, ligesom Fritiden heller ikke fik Lov at gaa til Spilde, da Faderen hos en Snedker lod ham forfærdige forskellige Husgeraad samt dreje og polere Smaating. Han blev et Aar sat i Latinklassen for at prøve, om han skulde have Lyst til Studering; men ihvorvel det faldt ham ligesaa let som alt Andet, fastholdt han sin Bestemmelse om at blive Skibsbygger, hvortil han allerede i Begyndelsen af Skoletiden viste en afgjort Lyst, og som fik ham til med særlig Interesse at beskæftige sig med Alt, hvad der angik Skibe. — Imidlertid tog han 3die Juli 1873 Realafgangsexamen fra Skolen med 1ste Karakter og tog strax derefter fat paa at forberede sig til Optagelse paa Orlogsværftets Skibsbygnings Skole, og bestod om Efteraaret samme Aar Optagelsesprøven i den 2aarige ældste Afdeling. Her fik han nu sin Uddannelse i Faget og bestod 11te Juni 1875 Afgangsexamen med højeste Karakter som gaves. Thurah blev derefter ansat som Tegner 28de Juni 1875 ved Landets største private Skibsværft, Firmaet Burmeister & Wains Maskin- og Skibsbyggeri i Kjøbenhavn. Han aftjente sin Værnepligt 1881 som Tegner ved Orlogsværftets Konstruktionskontor, og skaffede sig et fyldigt Begreb om Fagets Standpunkt i Udlandet, ved i 1882 sammen med en Skibsbygmester

ved Værftet, H. Arentz, at besøge en stor maritim Udstilling i London. Thurah blev i 1885 sendt til Badestedet Ems, for at overbringe den russiske Marineminister, Hr. Excell., Viceadmiral Shestakoff Fabrikens Forslag til en Kanonbaad, der senere blev bygget under Navnet »Mandjur«. — Invorvel han havde nok at gjøre ved sit Arbejde og Studering af sit Fag, har han dog ogsaa faaet Tid til paa forskjellig Maade at arbejde i det offentliges Interesse paa den Side, som støtter Regjeringen. I Aaret 1887 den 22de Maj ægtede Thurah Karen Christine Christensen, født 17de Februar 1864 ved Roskilde, en Datter af Landmand Frederik Christensen og Hustru Inger Jensdatter. Thurah er Ejer af Ellevadshøj ved Charlottenlund, hvor han bor.

Deres Børn ere:

1. Xenia Frederikke Catharina de Thurah, født 21de Oktober 1888 paa Christianshavn.
2. Victoria Ingeborg Laura de Thurah, født 8de Januar 1890 paa Christianshavn.
3. Astrid Sophie Christine de Thurah, født 18de Juli 1891 paa Christianshavn.
4. Laurids de Thurah, født 17de Maj 1893 paa Villa Ellevadshøj ved Charlottenlund.

Andreas Christian Erik de Thurah,

Søn af Sognepræst i Hesselager Christian Henrik de Thurah og Hustru Thora Marie Frederikke Andersen, blev født paa Frederiksberg 15de Juli 1860 og opholdt sig her indtil sit 8de Aar, da han med sine Forældre flyttede til Hindholm Højskole ved Næstved. Her nød han en god Undervisning af sin Fader og Skolens andre Lærere indtil sin Konfirmation i Efteraaret 1874, da han kom i Tømrelærer hos Tømremester Jensen

ved Haslev Station paa Sjælland, hvor han var i 4 Aar og nød en grundig praktisk Uddannelse, men for ogsaa at faa theoretisk Uddannelse i Faget rejste Thurah nu til Kjøbenhavn, hvor han frekventerede den tekniske Skole. Han arbejdede tillige i nogle Aar som Tømrersvend og senere som Formand for nogle af Kjøbenhavns største Mestere. Efterat have aftjent sin Værnepligt som Konstabel, rejste Thurah i Foraaret 1882 til Udlandet for at udvide sine Kundskaber i sit Fag. Rejsen gik til Tyskland, hvor han i Berlin og flere større Byer opholdt sig i længere Tid, hvorefter han rejste til Østerrig og gjorde et længere Ophold i Wien, hvor han arbejdede i $\frac{3}{4}$ Aar, rejste derpaa til Schweiz, hvor han blandt andre Steder opholdt sig i længere Tid i Basel. Efter henvend 2 Aars Ophold i Udlandet rejste Thurah hjem til Danmark igjen og etablerede egen Forretning som Tømrermester i Kjøbenhavn. Den 30te Maj 1890 holdt han Bryllup i Hesselager Kirke med Anna Andersen Johansen, med hvem han i flere Aar havde været forlovet; hun blev født 18de Februar 1859 i Visby ved Tønder, hvor hendes Fader, Anders Johansen, var Landmand.

Deres Barn er:

Ove Christian Henrik de Thurah, født 2den August 1891 i Kjøbenhavn.

Frode de Thurah,

Søn af Sognepræst i Hesselager Christian Henrik de Thurah og Hustru Thora Marie Frederikke Andersen, blev født paa Frederiksberg 17de Marts 1862, og flyttede 1869 med sine Forældre til Hindholm. Her nød han en god Undervisning af sin Fader og Skolens andre Lærere indtil sin Konfirmation 30te September 1877, hvorefter han kom i Malerlære i Kjøbenhavn

hos Malermester Schmiegelow og fik samtidig Undervisning paa den tekniske Skole og blev 1880 dimitteret privat til Akademiet af Genremaler C. F. Andersen. I Oktober 1881 aflagde Thurah Svendeproe og syslede nu i nogle Aar med sit Fag, indtil han 4de Juni 1884 blev indkaldt som Soldat. Efter at være permitteret fra Militærtjenesten, rejste han 21de April 1885 til Udlandet for at uddanne sig videre som Dekorationsmaler. Rejsen gik over Berlin til Dresden, hvor han opholdt sig i nogle Uger og besaa de smukke Samlinger, gjorde en Udflugt til det sachsiske Schweiz, hvis Bjerge vare de første, han saa og beundrede. Derfra gik Rejsen til Wien, hvor han arbejdede som Dekorator indtil Efteraaret, da han sammen ved 2 danske Malere rejste til Italien. Vejen gik over Salzkammergut, hvor de begyndte en Fodtur ved Gmunden, og de havde Lejlighed til at se det af Hertugen af Cumberland opførte nye Slot. Derfra gik Turen over Ischl langs med Wolfgang og Thalgausøen til Salzburg og Saltværket Hallein og endelig naaede de Innsbruck; derpaa fortsatte de Rejsen ad Jernbanen over Verona til Venedig.

Her kom Thurah til at gjøre længere Ophold, end Bestemmelsen var, paa Grund af en sørgelig Familiebegivenhed, men omsider fortsattes Rejsen over Ancona til Rom, hvor de holdt Jul med mange Skandinaver. Efterat have beset Rom og dens Omegn fortsattes Rejsen over Neapel til Vesuv og Pompeji, hvor han tog Skitser af de lærerige Udgravninger. — Her skiltes Rejsekammeraterne; men Thurah fik en ny Kammerat, som fulgte med til Capri, hvorfra han rejste alene over Neapel til Livorno og derfra over Pisa til Florenz, hvor han efter tegnede en Del Dekorationer paa Galleri Uffici. Herfra tog han tilbage til Pisa og derfra til Mailand. Over Alperne og igjennem St. Gotthards-

tunnelen gik det ind i Schweiz til Zürich, hvor han arbejdede en Maaned og blev da sendt af Mesteren til Filialforretningen i St. Gallen, hvor han forblev til midt i Juli, da han sammen med en Rejsekammerat tog en Fodtur gennem Schweiz. Langs Bjærgene vandredes til Zürichersøen, derfra til Einsiedlen og Byen Schwyz, og de besteg Rigi, hvor de saa den dejlige Solopgang, og derfra gik de ned til Lucern. Her samlede de Kræfter til Bestigningen af St. Gotthard, og op til Højspidsen naaede de efter en anstrængende Tur og oplevede det Særsyn at have Torden med Snevej. Furcapasset passerede de, kom til Rohnegletscheren og over Grimselpasset til Handechvandfaldet. Derfra vandrede de ned til Brienz og Interlaken og naaede Thun, som blev Endepunktet for Fodturen. Over Bern tog de med Jernbanen til Basel, og videre over Heidelberg til Frankfurt a. M.

I Heidelberg overværede de Universitetets 500 Aars Jubilæum. Derfra rejste Thurah til Mainz, hvor han tog Arbejde og blev sendt til Geinsheim ved Rhinen for at arbejde i en katolsk Kirke i 2 Maaneder. —

Efterat have faaet det »Larsenske Legat«, rejste han til Paris, begyndende med en Fodtur fra Mainz over Wiesbaden, langs med Rhinen til Koblenz, hvorfra han gjorde smaa Udflugter til gamle Ruiner og endnu vedligeholdte Ridderborge. Fra Koblenz sejlede han ned ad Rhinen til Køl, hvis Seværdigheder han tog i Øjesyn. Saa gik Rejsen over Namur til Paris, hvor han opholdt sig i 2½ Maaned og traf mange Skandinaver. Hjemrejsen gik over Bryssel og Antwerpen, hvor han gjorde mindre Ophold, og videre over Düsseldorf, Hamborg og Kiel til Hjemmet, og han tilbragte Julen paa Drejø hos sine Forældre.

Den 22de Marts 1887 nedsatte Thurah sig som

Dekorationsmaler i Kjøbenhavn og Aaret efter, den 21de Maj, holdt han Bryllup i Hesselager Kirke med Sylvia Laura Knudsen, med hvem han før sin Udenlandsrejse havde forlovet sig. Hun var en Datter af Viktualiehandler Jørgen Knudsen og Hustru Ane Larsen, og blev født i Kjøbenhavn 20de September 1863 og døde 12te Maj 1889.

Efterat have været Enkemand i 2 Aar, giftede Thurah sig anden Gang 17de Marts 1891 med Thora Petrea Meier, født i Kjøbenhavn 28de Maj 1861, en Datter af Vognmand Jeremias Meier, Ejer af »Lille Vibenshus«, og Hustru Thora Due.

Deres Barn er:

Thora Agnete de Thurah, født 10de April 1892 i Kjøbenhavn.

Teksten i de Thurah'ernes Adels-Diplom.

Stempel 1740

Hundrede Rigsdaler

VII CHRISTIAN DEN SJETTE, af Guds Naade Konge til Danmark og Norge, de Venders og Gothers, Hertug udi Slesvig, Holsten, Stormarn og Dytmersken, Greve udi Oldenborg og Delmenhorst

Giøre alle Vitterligt: at Vi udi Allernaadigst henseende til den gode og tro Tieneste, som Os Elskelige Diderich Thurah, Vores Commandeur-Capitain til Sæes, samt Fabriqve-Mester ved Vores Flode, og Lauritz Thurah, Vores Oberst-Lieutenant af Fortificationen, Ingenieur-Capitaine ved det Holsteenske Fortifications-Corps, samt Vores Hof-Bygmester i Sieland, Falster og Lolland, Os hidindtil Allerunderdanigst beviist have og endnu her efter agte at giøre, til et sær Kongelig Naades Kiende-Tegn, have Skienket, ligesom Vi og ved dette Vort Aabet Brev Allernaadigst Skienke og Benaade Dennem samt Deris rette Egte Livs Arvinger og Deris Afkom af Mand og Qvinde-Kiøn, med saadan Skiold-Hiæl og Vaaben, som efterfølger: Skioldet er deelt udi Fiire Qvarter; I den øveste første Deel som er Blaa viiser sig Et Røgelse-Kar af Guld af hvis Spitze, Røgen paa Trende steder opstiger, og af de to middelste Deel ligeledes ved begge Sider udgaar; I det andet Qvarter som er af Sølf, staar Trende Morian-Hoveder, satte i en Triangel saaledes, at de Tvende ere jevnside, og det Tredie mit under de Tvende, med hvide Bind omvundne, af hvilke hvide Bind Tvende korte Ender udstaar, saaog Tvende langagtige ægte Perler til Øre-Geheng. Det første Qvarter i den nederste Deel, er ligesom det andet Qvarter i den øverste Deel, og det andet og sidste Qvarter i forskrevne nederste Deel er ligesom det første Qvarter i forbemelte øverste Deel. Midt udi det Store Skiold er sat et lidet Hierte-Skiold, som er deelt i Tvende liige Deelee, fra det Øverste til det Nederste; Paa den høyre Side staar Et Skib, som er i Bygning, og hvorpaa Spanterne ere begyndt at reyses af Guld i Blaat Feldt; Paa den Venstre Side staar en Corinthisk Columna paa sit Postement, ligeledes af Guld i Rødt Feldt. Ovenpaa det Store Skiold er sadt en fri aaben offentlig Adelig Tourner-Hiæl, midt for staaende, og med Fem Traller oplukt, hvoraf opstaar Fem Struds-Fedre i en Plumage, af hvilke de Tvende ved Høyre og Venstre Side ere Røde, de Tvende dernest vedstaaende er Hvide, og den midterste Blaa; Ligesom det herhos udi dette Vores aabet Brev med sine rette Farver afmalet findes.*)

*) Se det farvetrykte Vaaben foran i Bogen.

Saa at De, Deres rette Egte-Børn og Afkom af Mand og Qvinde-Kiøn maa og skulle til Evig Tiid være rette Banner, Tourner og Riddermæssige Adels-Folk, og paa alle Stæder udi Kristlige og Verdslige Handlinger og Forretninger derfor agtes, erkiendes, holdes, æres, kaldes og skrives, og derhos nyde og have, alle de Benaadinger, Værdigheder, Fordeele, Friheder, Tituler, Ret og Rettigheder, Beneficier, Herligheder og alt andet udi Qrist- og Verdslige Handlinger, ligesom andre Vore Arve-Riger og Landes rette Baarne og indfødde Tourner og Riddermæssige Adelsmænd nyde og have udi alle Adelige Forretninger, inden og uden Retten, aldeelis intet undtagen i nogen maade, ved hvad Navn det nævnes kand; Men maa og skulle ovenskrevne Skiold, Hielm og Vaaben bruge og føre udi alle Ærlige, Redelige, Adelige og Ridderlige Actioner til alle Tiider, saaog udi alle Tilfælde og paa alle Stæder efter Egen Villie og velbehag, og saasom De det til Deris Ære eller anden Leilighed fornøden eragte kand, ligesom andre Vores Arve Rigers og Landes, rette Baarne og indfødde Tourner og Riddermæssige Adels-Folk Deris Skiold, Hielm og Vaaben føre og bruge u-behindret og u-forkrenket i alle maader, hvorved Vi og saavelsom Vore Kongelige Arve-Successorer og Efterkommere i Regieringen bemeldte Tvende Brødre Commandeur Capitain Diderich Thurah, og Oberst-Lieutenant Lauritz Thurah saavelsom alle Deris Egte Afkom af Mand og Qvinde-Kiøn som forskrevet staar beskytte og handthæve ville, saa at De u-forkrenket skulle nyde alle de Fordeele, Benaadinger, Friheder, Privilegier, Digniteter, Ret og Rettigheder, som andre Vore indfødde Danske Adel med benaadede ere. Thi byde og befale Vi hermed alvorligen, alle og enhver, Vore og Vore Arve Rigers og Landes Høye og Nedrige Betiente og Undersaatte af hvad Stand og Condition de ere at de meerbemelte Diderich Thurah og Lauritz Thurah, saavelsom Deris Egte Livs Arvinger og Deris Egte Descendenter af Mand og Qvinde-Kiøn til Evig Tiid som forskrevet staar ansee, antage og tillade saaog ære, agte og holde for rette Danske Herremænd og Adels-Folk, lige med andre Danske Tourner og Riddermæssige Adels-Folk. Forbyndes alle og enhver herimod, eftersom forskrevet staar, at hinder eller udi nogen maade forfang at gjøre, under Vores og Vores Kongelig Arve Successorer i Regieringen Deris Hyldest og Naade. Givet paa Vort Slot Friderichsborg den Fjortende Octobris, Aar Christi Et Tusinde Syv Hundrede og Fyrgetiuge, saa og Vores Kongelig Regierings Aar det Elefte.

Under Vores Kongelige Haand og Signet

Christian R

Holstein.

Stamtavle over Familien de Thurah (Thura).

Peder Lauridsen Holst,
Chirurg i Skjelskør.
* Apollonia Hansdatter

Laurids Pedersen Thura,
f. $\frac{7}{10}$ 1598, d. $\frac{7}{1}$ 1655, Sognepræst og Provst i Nyrkjøbing paa Falster.
* Catharina Marqvedel, d. 1640.

Morten Ibsen og Karen Jensdatter,
Bønderfolk i Vendsyssel.

Margrethe Lauridsdatter Thura,
1682, d. i Juni 1695, gift $\frac{4}{1}$; 1654 med Mag., Sognepræst og Provst i Naskov *Laurids Mortensen Vedsted,*
f. 1614 i Maj, d. $\frac{4}{2}$ 1674.

1. Karen Thura. 2. Catharina Thura. 3. *Laurids Lauridsen Thura,* f. $\frac{20}{8}$ 1657, d. $\frac{1}{4}$ 1731, Biskop i Ribe Stift. * Helene Catharina de With, d. 1760. 4. Morten Thura. 5. Morten Lauridsen Thura. 6. Dorothea Thura. 7. Hans Michael Thura. 8. Maren Thura. 9. Sophie Thura.

1. Barbara Margrethe Thura, f. $\frac{7}{1}$ 1698, d. $\frac{1}{4}$ 1738. * Mag. Hans Allerup, Provst og Sognepræst i Ringkjøbing. Se Side 19 og 20.

2. *Albert Thura,* f. $\frac{1}{10}$ 1700, d. 1740, Sognepræst i Leirskov og Jordrup. * 1) Jacobe Marie Hansen, d. 1732. * 2) Catharine Margrethe Ancherсен.

3. *Diderik de Thurah,* f. $\frac{1}{4}$ 1704, d. 1789, Kommandant over Strømmen, adlet $\frac{10}{10}$ 1740. * 1) Johanne Marie Syling, d. 1741. * 2) Ingeborg Johanne de Brøndsdrøff, d. 1745. * 3) Frederikke Christiane Scavenius, d. 1796.

4. *Laurids Lauridsen de Thurah,* f. $\frac{4}{2}$ 1706, d. $\frac{4}{2}$ 1759, Generalmajor og Generalbygmeister, adlet $\frac{10}{10}$ 1740. * 1) Anna de Rosenørn, d. 1748. * 2) Christiane Marie Kjærskjold, So Side 36—37.

5. Christiane Thura, d. 1754 i Stovringgaard Kloster.

6. En Datter, død ung.

1. *Laurids Albertsen Thura,* f. 1727, d. 1781, Sognepræst i Hvidborg og Lyngs. * 1) Karen Fogh Clementin, d. 1767. * 2) Charlotte Catharina Brøchner, d. 1771. * 3) Dorothea Maria Westergaard, d. 1787.

2. *Hans Thura,* f. 1728, d. 1776, Sognepræst i Hesselø og Gistrup. * Anna Dorothea Ascanius.

3. *Christian Henrik de Thurah,* f. $\frac{20}{10}$ 1728, d. $\frac{9}{10}$ 1812, Kommandør, adlet $\frac{20}{10}$ 1773. * Helene de Weingell, d. 1815.

4. Vilhelm Thura, død ung.

5. Catharina Margrethe Thura.

6. Maria Elisabeth Thura.

7. Helene Catharina Thura.

8. Jacobe Marie Thura.

9. Barbara Margrethe Thura, f. $\frac{2}{10}$ 1739, d. $\frac{20}{10}$ 1815. * Peter Johan Vieth, Sognepræst i Kappelø, d. 1775.

Albert Hansen Thura,
Løjtnant ved Husarerne, døde ung.

1. Jørgen Thura, Toldkontrollør i Stege, d. 1815 uden Børn.

2. *Albert Thura,* Urtekrammer i Kjøbenhavn, d. 1801. * Jomfru Geise.

3. Magdalene Catharine Thura, * Gumme Lassen, i Kjerleminde.

4. Catharina Jacobe Thura, * Løjtnant Betzmann, here Bern.

5. Karen Thura, * Landvaesens-Torst.

1. *Albert de Thurah,* f. $\frac{1}{2}$ 1761, d. $\frac{2}{4}$ 1801, Kaptein, R. af Dg. So-Kaptein. * $\frac{10}{2}$ 1793 Margrætte Catharine Behr, d. 1828.

2. Christene Marie de Thurah, f. $\frac{1}{1}$ 1763, d. $\frac{10}{2}$ 1766.

3. *Herman de Thurah,* f. $\frac{20}{10}$ 1768, d. $\frac{20}{10}$ 1832, Oberstløjtnant. * 1) Margrethe Kruse, d. 1822. * 2) Bolotte Catharina Møller, d. 1839.

4. Lars de Thurah, f. $\frac{9}{2}$ 1770, d. $\frac{20}{10}$ 1827, So-Kaptein, ugift.

1. Johan Christian Thura, døde ugift 1824.

2. Marie Elisabeth Thura, * Hørkammer S. Warming.

1. *Christian Erik de Thurah,* f. $\frac{20}{10}$ 1794, d. $\frac{20}{10}$ 1869, Sognepræst i Tommerup og Brylle. * $\frac{10}{2}$ 1821 Anna Catharine Klingenberg, d. 1870.

2. Peder de Thurah, f. 1798, d. 1799.

3. Albertine Margrethe de Thurah, f. $\frac{4}{10}$ 1799, $\frac{9}{2}$ 1876, Konventualinde i Stovringgaard Kloster.

1. *Helene Elisabeth de Thurah,* f. $\frac{4}{2}$ 1797, d. Georg Frederik Ursin, Professor, R. af Dg. Se Side 46.

1. *Margrethe Christine de Thurah,* f. $\frac{20}{10}$ 1822, d. $\frac{10}{10}$ 1886. * $\frac{10}{2}$ 1851 Carl Ludvig Mohr, Sognepræst i Værsløv og Jordløse, d. $\frac{10}{2}$ 1872.

2. *Laurids de Thurah,* f. $\frac{20}{10}$ 1825, d. $\frac{10}{10}$ 1875. * $\frac{20}{10}$ 1856 Anna Cathrine Madsen, d. $\frac{20}{4}$ 1887.

3. Caroline Albertine de Thurah, f. $\frac{20}{10}$ 1827, d. $\frac{20}{10}$ 1852.

4. *Christian Henrik de Thurah,* f. $\frac{2}{10}$ 1830, Sognepræst i Hesseløser. * $\frac{10}{2}$ 1859 Thora Marie Frederikke Andersen, d. $\frac{20}{10}$ 1833.

5. *Carl Albert de Thurah,* f. $\frac{10}{2}$ 1835, d. $\frac{20}{10}$ 1833.

1. Caroline Albertine Emilie Sigrød Mohr, f. $\frac{10}{2}$ 1852, d. $\frac{10}{2}$ 1854. * $\frac{10}{2}$ 1878 Pastor C. Rogind.

2. Chr. F. lotte Helga Mohr, f. $\frac{20}{10}$ 1858.

3. Elna Charlotte Valgerda Mohr, f. $\frac{20}{10}$ 1857.

4. Anna Louise Valgerda Mohr, f. $\frac{10}{11}$ 1857.

5. Carl H. Mohr, Stationsforst. i der. * Adelade Petersen.

6. Valdemar E. S. Mohr, f. $\frac{10}{10}$ 1865.

Christian Erik de Thurah, f. $\frac{10}{10}$ 1838, Skibskonstruktør. * $\frac{10}{2}$ 1867 Karen Christine Christensen.

1. *Andreas Christian Erik de Thurah,* f. $\frac{10}{10}$ 1860, Taurermeister i Kjøbenhavn. * $\frac{20}{10}$ 1890 Anna Johansen.

2. *Froue de Thurah,* f. $\frac{10}{2}$ 1862, Malermester. * 1) 1888 Sylvia Knudsen. * 2) $\frac{10}{2}$ 1891 Thora Petrea Meier.

3. *Anna Maria Catharine de Thurah,* f. $\frac{10}{2}$ 1864, * $\frac{20}{10}$ 1891 Proprietær Frederik Hjort.

4. *Marie Elisabeth de Thurah,* f. $\frac{20}{10}$ 1867.

1. Otto Johannes Mohr, f. $\frac{20}{10}$ 1891.

2. Gudrun Margrethe Mohr, f. $\frac{20}{10}$ 1893.

Ove Christian Henrik de Thurah, f. $\frac{10}{2}$ 1891.

Thora Agnete de Thurah, f. $\frac{20}{10}$ 1892.

Andreas Christian Hjort, f. $\frac{20}{10}$ 1892.

1. Xenia Frederikke Catharina de Thurah, f. $\frac{20}{10}$ 1888.

2. Victoria Ingeborg Laura de Thurah, f. $\frac{20}{10}$ 1890.

3. Astrid Sophia Christine de Thurah, f. $\frac{20}{10}$ 1891.

4. Laurids de Thurah, f. $\frac{10}{2}$ 1893.

